

Geleceğin Şehir Sağlığı Acilleri

RÖPORTAJ

BAHÇELİEVLER BELEDİYE BAŞKANI
SAYIN DR. HAKAN BAHADIR İLE
BİR RÖPORTAJ

ÜYE HABERLERİ

ALTINOVA BELEDİYESİ
YÖRESEL ÜRÜNLER MERKEZİ
KADINLARA GELİR KAYNAĞI OLDU

İNSAN ODAKLI YAKLAŞIM

OTOBÜS DURAKLARI VE
BANKLAR KÜTÜPHANEYE
DÖNÜŞÜRE

MAKALE

ATIK YÖNETİMİNDE
GELECEKTEKİ OLASI SORUNLAR
DOÇ. DR. DİLEK ÖZTAŞ
ASLI ECE ACAR FİLİZCİ

Acil Durumlara Hazır Bir Şehir “Sağlıklı Bir Gelecek”

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.gov.tr

BAŞKAN'DAN

Alinur AKTAŞ

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanı

Değerli Üyelerimiz,

Sizleri, yeni bir sayıda tekrar bir araya gelmenin coşkusuyla en içten duygularıyla selamlıyorum. Gelecek yeni nesiller için sağlıklı, güvenli, dayanıklı, verimli, sürdürülebilir ve yaşamı destekleyen yarınları inşa etme fırsatımız var. Bu görüş bağlamında yeni sayımızın konusunu "Geleceğin Şehir Sağlığı Acilleri" üzerine kurguladık.

Günümüzde kentler, büyük bir nüfusun yerleştiği daha karmaşık ve çok katmanlı alanlar haline gelmiştir. Kent yaşamı, birçok fırsatlar sunmasının yanı sıra bir dizi sorunu da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, politikacılardan şehir planlamacılarına, sağlık çalışanlarından eğitimcilere kadar çeşitli meslek gruplarının ilgilendiği bir konudur kent yaşamının nasıl düzenlenmesi gerektiği...

Dünya nüfustaki artışla birlikte, kentlerde de nüfus yoğunluğunda artışlar görülmektedir. Nüfus yoğunluğu, kentte sunulan fırsatların herkes tarafından erişilebilir ve adil bir şekilde kullanılmasını engelleyen bir unsur haline gelebilmektedir. Bununla birlikte, nüfus yoğunluğunun artması çevresel sorunların ortaya çıkmasına da neden olmaktadır. Bu durum da insan sağlığını tehdit etmektedir. Düzensiz kentleşme, hava kirliliği, trafik yoğunluğu, afetler, krizler, sosyal problemler bunlardan bazılarıdır.

Günümüzde şehirler hızla büyümekte ve küresel nüfusun yoğunluğu artık kentsel alanlarda yaşamaktadır. Bu hızlı kentleşme, yeni sağlık sorunları ve acil ihtiyaçları ortaya çıkarmaktadır. Bu sayımızda, geleceğin şehir sağlığı acilleri üzerine odaklanarak, potansiyel sorunları ve çözümleri ele alacağız.

50. sayının editörlüğünü üstlenen başta Prof. Dr. Emine Didem Evcî Kiraz'a, dergimizde emeği geçen ekip arkadaşlarıma ve değerli yazar dostlarıma teşekkürlerimi iletiyorum.

Saygılarımla.

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Alinur AKTAŞ

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Dr. Ahmet Recep TEKCAN

Genel Yayın Yönetmeni

Çiğdem KICIOĞLU

İçerik Editörü

Firuze Büşra AK

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM
Muhammed Furkan YURTSEVEN

Katkıda Bulunanlar

Altınova Belediyesi,
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi,
Bilecik Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi,
Karesi Belediyesi, Mezitli Belediyesi,
Muğla Büyükşehir Belediyesi,
Niğde Belediyesi, Ordu Büyükşehir Belediyesi,
Tepebaşı Belediyesi, Yıldırım Belediyesi

Dosya Editörü

Prof. Dr. Emine Didem EVCI KIRAZ

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Atilla AKKOYUNLU,
Prof. Dr. Mustafa SARI, Prof. Dr. Handan TÜRKÖĞLU,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Cengiz TÜRE,
Prof. Dr. Emine Didem EVCI KIRAZ,
Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN, Prof. Dr. Gül SAYAN ATANUR,
Prof. Dr. Koray VELİBEYOĞLU, Doç. Dr. Burcu ZEYBEK,
Doç. Dr. Şuay Nilhan AÇIKALIN

Yapım

www.medyavadisi.com

Baskı

STAR OFSET

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Orhanbey Mahallesi 6. Uçak Sokak No:3
Kat: Zemin, Osmangazi / BURSA
Tel: 0224 235 23 99 - Faks: 0224 235 34 70
www.skb.gov.tr • bilgi@skb.gov.tr

Yerel, süreli yayın.

ISSN 2146-0566

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayın organı olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder.
Dergimizde yer alan yazı ve makaleler kaynak gösterilerek
yayınlanabilir. Makalelerin sorumluluğu yazarına aittir.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliğinin ücretsiz yayınıdır.

Üç ayda bir yayımlanır.

İÇİNDEKİLER

04 YAYIN DİREKTÖRÜ

05 DOSYA EDITÖRÜ

06 BİRLİKTE HABERLER

- Şehir Sağlık Profili ve Şehir Sağlığını Geliştirme Planı Hazırlama" Eğitimi Gerçekleştirildi.
- DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Danışma Kurulu Toplantısı Kopenhag'da Yapıldı

10 RÖPORTAJ

- Bahçelievler Belediye Başkanı Sayın Dr. Hakan Bahadır ile Bir Röportaj
- Yenişehir Belediye Başkanı Sayın Abdullah Özyiğit ile Bir Röportaj

20 ÜYE HABERLERİ

- Altınova Belediyesi Yöresel Ürünler Merkezi Kadınlara Gelir Kaynağı Oldu
- Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanlarının Yanında
- "Beslenme Çantası" Projesiyle Çocuklar Daha Mutlu
- Patili Dostlara 'Haybulans'
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Elektrikli Araçlar İçin Şarj İstasyonları Kuruyor
- Karesi Atatürk Evi İlgi Görüyor
- Mezitli'de Yeşil Alan Miktarında Artış
- Muğla Büyükşehir Belediyesi Kooperatifler Üretiyor, Melsa Halkla Buluşturuyor
- Akkaya Barajı Eski Günlerine Döndü
- Ordu Büyükşehir Belediyesi Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Üssü Haline Geliyor
- Tepebaşı Belediyesi Kent Çiçekleri ile Güzelleşiyor
- Gençler 'Doğa' İçin Yürüdü

32 İNSAN ODAKLI YAKLAŞIM

- Otobüs Durakları ve Banklar Kütüphaneye Dönüşürse
- Spor Yapana Otobüs Bileti Hediye

34 KAPAK KONUSU

Geleceğin Şehir Sağlığı Acilleri

40 MAKALE

- Atık Yönetiminde Gelecekteki Olası Sorunlar
Doç. Dr. Dilek ÖZTAŞ
Aslı Ece ACAR FİLİZCİ
- Kent Yaşamındaki Sorunların Çözümünde Sosyal Hizmetin Yeri
Haşim KIRAZ
- Kentlerde İklim Risk Yönetimi ve Halk Sağlığı İlişkisi
Doç. Dr. Çiğdem TUĞAÇ
- Doğayla İyileşen Şehirler
Prof. Dr. Çiğdem COŞKUN HEPCAN

YAYIN DİREKTÖRÜ

Dr. Ahmet Recep TEKCAN

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Genel Sekreteri

Değerli Okurlar,

Kentli dergimizin 50. sayısı ile sizlere merhaba diyoruz. Şehirler, yaşadığımız çağın kalbinin attığı, hayatın ritmini belirleyen kültürlerin kaynaştığı yerlerdir. İnsanların yoğun bir şekilde bir arada yaşadığı, hızla değişen ve gelişen bu dinamik mekânlarda, sağlığın önemi daha da büyük bir boyut kazanıyor. Hayatın akışı içerisinde sürekli oluşan bu dönüşüm, kentlerde sağlıkla ilgili yeni acil sorunların ortaya çıkmasına da yol açıyor. Geleceğin şehirlerinde, kent sağlığına odaklanmak ve bu acil durumları çözmek büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Kentli dergimizin 50. sayısını "Geleceğin Şehir Sağlığı Acilleri" temasıyla hazırladık.

Bu sayıda, sosyal ve beşeri bilimler alanlarındaki uzmanların bakış açılarıyla kent sağlığı ve geleceğin şehirlerindeki sağlık acilleri konularını yakından inceleyeceğiz. Sizin için, şehir yaşamının getirdiği mevcut ve potansiyel tehditlerle nasıl başa çıkılabileceğini, sağlıklı ve sürdürülebilir kentlerin nasıl inşa edilebileceğini araştırdık.

Birliğimizin en önemli yayınlarından biri olan Kentli dergimizin hazırlanmasındaki misyonumuz her zaman olduğu gibi bilgiyi paylaşmak ve toplumun sağlıklı bir gelecek inşa etmesine katkıda bulunmaktır. Bu sayıda sunacağımız bilgilerin, okuyucularımızın farkındalığını artıracak ve şehirlerimizin sağlık açısından daha güvenli, sürdürülebilir ve yaşanabilir hale gelmesine katkı sağlayacağını umuyoruz.

Siz değerli okurlarımızla birlikte, geleceğin şehir sağlığı acillerini anlamak ve çözümler üretmek için bu sayıyı paylaşmaktan dolayı büyük bir mutluluk duyuyoruz. Başta danışma kurulu üyemiz Prof. Dr. Emine Didem Evcî Kiraz hocamız olmak üzere, dergimizin hazırlanmasında emeği olan herkese ayrıca teşekkürlerimi iletir, keyifli okumalar dilerim. Gelecek sayımızda görüşmek üzere.

DOSYA EDITÖRÜ

Prof. Dr. Emine Didem EVCİ KIRAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD.
Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Şehirler Bilim Kurulu Üyesi
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi

Bugünlerde, hiçbir şey ifade etmeye yetmez bizleri... Birbirini takip eden, birbirinden ağır ve yaşamı tam merkezinden vuran olaylarla karşı karşıya kaldık ve kalmaya devam edeceğiz. Bir ekolojik yastayız.

Her şeye rağmen, yeni yaşamlar doğmaya devam ediyor. Onlar için, sağlıklı, güvenli, dirençli yarınları inşa etme şansımız var. Tehlikeleri, etkilerini, riskleri azaltmak ve bunlara uyum sağlamak için elimizde tüm araçlar mevcut. Önemli olan bunları bilmek, kullanabilmek ve yönetebilmek. Yönetemezsek; önlenebilir nedenlerle kaliteli yaşam yıllarımız azalabilir veya erken yaşta ölebiliriz. Acil durumlar, afetler ve krizlerle baş başa kalabiliriz.

Yerel krizler ve acil durumlar ekonomik faaliyeti etkiler, çevrelere zarar verir, kritik altyapı hizmetlerini kesintiye uğratar ve doğrudan ve dolaylı sağlık etkilerine neden olur. Şehirlerin dirençli olması, hazırlıklı olması, halk sağlığı erken uyarı sistemlerine sahip olması/ çalıştırıyor olması, etkili müdahale ve krizlerden kurtulma kapasitesini arttırmaları gerekir. Ayrıca mevcut ve gelecekteki tehlikeyle etkilenme ve kırılganlığı azaltmaları şarttır. Şehir tasarımı, yönetim ve planlamanın önleme ve risk azaltma rolü vardır. Bu nedenle yerel dirençlilik stratejilerine ve planlarına acil durumlarla mücadele dâhil edilmelidir. Yerel yönetimler şehir sağlığı ve halk sağlığında liderlik rollerini üstlenip, şehirlerin tehlike azaltma ve uyum sağlamada önceliklerini belirlemeli, kritik alt yapıları elden geçirmeli ve şehir sakinlerinin daha sağlıklı, sürdürülebilir, adil ve dayanıklı şehirlerde yaşamasını sağlamalıdır.

DSÖ'nün şehir dirençliliğini inşa ederek, yaşam ortamlarını, çevreyi ve sağlığı koruma projesinin bir parçası olarak, afetlerle ilgili şehir planlama, tasarım, yönetim ve hazırlık konusunda geniş bir literatür derlemesi vardır. 2015-2021 yılları arasında yayınlanan ve DSÖ Avrupa Bölgesi'ndeki şehirler için geçerli olan akademik literatür derlenmiştir ve yerel düzeyde dirençliliği artırmak için risk bilgisine sahip şehir planlama stratejileri hazırlanmıştır. Bu ve benzeri çalışmalar incelendiğinde; yapmamız gerekenleri yapmak zorundayken, yapıyor gibi yaparak tam yapmamış olmanın getirdiği olumsuz sonuçlarla mücadele etmek zorunda kaldığımızı anlıyoruz.

Burada sizlere geleceğin şehir sağlığı acillerine ait bir liste sunmak isterdim. Böylece, hemen bugün harekete geçebilirsiniz. Tüm incelemelerime rağmen böyle bir listeye ulaşamadım. Küresel Risk Raporu 2023'e göre; küresel risklerde önümüzdeki iki-on yılda "risklerle yaşam maliyeti" ve "iklim eyleminin başarısızlığı" hâkim risk olacak; doğa çökerken, iklim tehlikelerini azaltma ve iklime uyum çabaları riskli bir değiş tokuş içinde kalacak. Bunları okuyunca kafamızda bin bir düşünce oluşuyor; fiziksel altyapının değiştirilmesini veya tasarlanmasını gerektirenler; yönetim, iletişim ve halkın katılımı ile ilgili olanlar; belirli tehlike türleri yanı sıra kümülatif türlerle ilgili bir dizi strateji tartışması; deneyimlerden esinlenen senaryolar; hane ve mahalleye odaklı sağlıklı hale getirme çabalarında yenilikler vd...

Somut olarak şu soru sorulabilir; benim şehrim-mahallem-hanelerim için şimdi ve gelecekte hangi şehir sağlığı acilleri ortaya çıkabilir? Cevapsız kalıyorsak; şehrin sağlığının etkileyen tüm etkenlerin erkenden tanınması, önlenmesi, şehir sakinlerinin/ sistemlerin/kritik alt yapıların korunması, mücadele modelleri ve olaylar bittikten sonra erken ve geç iyileşmenin sağlıklı ve güvenli sağlanabilmesi için hemen şimdi ve kapsayıcı "şehre özel, geleceğin şehir sağlığı acilleri listeleri"ni hazırlamaya başlayalım.

Kimlerle, nasıl, nereden başlamalıyız diyorsanız; Kentli dergimizin bu sayısında cevaplar arıyoruz ve daha çok soruyu da ortaya atıyoruz. Zevkli okumalar.

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ VE ŞEHİR SAĞLIĞINI GELİŞTİRME PLANI HAZIRLAMA" EĞİTİMİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Şehir Sağlık Profili ve Şehir Sağlığını Geliştirme Planı Hazırlama" eğitimi, şehirlerin sağlık alanında güçlendirilmesi ve daha yaşanabilir bir çevrenin oluşturulması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu eğitim, şehirlerin sağlık durumunu analiz etmek, güçlü ve zayıf yönleri belirlemek ve stratejik bir planlama süreci başlatmak için önemli bir adımdır.

Danışma Kurulu üyelerimizden Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Çevre Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve DSÖ Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Didem Evcî Kiraz rehberliğinde 5-6-7 Şubat 2023 tarihlerinde İstanbul/Bahçelievler Belediyesi'nin ev sahipliğinde üye belediyelerimize "Şehir Sağlık Profili ve Şehir Sağlığını Geliştirme Planı Hazırlama" eğitim programımızı gerçekleştirdik.

72 üye belediyemizden 85 temsilcinin katıldığı, ev sahibi belediye başkanımız Dr. Hakan Bahadır'ın açılış konuşmaları ile başlayan eğitim programımızın birinci gününde; "Şehir Sağlık Profili Nedir ve Neden Hazırlanmalıdır? 2000 yılından 2023'e geçiş. Bursa Örneği" başlığındaki sunumu ile Nalan Fidan, "Şehir Sağlığı Kavramı, Şehrin Sağlığını Ölçmek ve Geliştirmek" başlığındaki sunumu ile Prof. Dr. E. Didem Evcî Kiraz, "Sağlık Riskleri

ve Etkilenebilirliğin Ölçülmesi: Sağlıkın Belirleyicileri (Demografi, Çevre, Sosyal ve İklim Belirleyicileri)" başlığındaki sunumu ile Uzm. Dr. Selen Gürsoy Turan ve Uzm. Dr. Esra Çelik, "Şehir Sağlık Profili Nasıl Hazırlanmalı?" başlığındaki sunumu ile Araş. Gör. Dr. Hayriye Çisem Akyıldız, "Yerele Özgü Şehir Sağlık Profili" başlığındaki sunumu ile Uzm. Dr. Çiğdem Yılmaz Aydın ve birinci günün son oturumu olan

üye belediye oturumunda Nilüfer Belediyesi SKB Koordinatörü Mehmet Can Yılmaz ve Tepebaşı Belediyesi SKB Koordinatörü İnci Çalışkan sunumlarını gerçekleştirdi.

Eğitim programının ikinci günü; "Şehir Sağlık Profili ve Sürdürülebilirlik, SAGEB ilişkisi" başlığındaki sunumu ile Nalan Fidan, "İklim ve Sağlık ilişkisi" başlığındaki sunumu ile Prof. Dr. E. Didem Evci Kiraz, "Yerel İklim Değişikliği

Planlamaları Aracılığıyla Sağlık İklim Değişikliğinden Koruma Kılavuzu" başlığındaki sunumu ile Uzm. Dr. Esra Çelik, "Kent Sağlık ilişkisi ve İyi Örnekler" başlığındaki sunumu ile Prof. Dr. Gül Sayan Atanur konuşmalarını gerçekleştirdiler, eğitimin kapanış bölümünde katılımcıların soru cevapları alındı. Toplu fotoğraf çekimi ve eğitmen hocalarımıza teşekkür sertifikaları takdimi ile eğitim programı sona erdi.

DSÖ AVRUPA SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI DANIŞMA KURULU TOPLANTISI KOPENHAG'DA YAPILDI

**2023'ün ikinci DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Danışma Kurulu Toplantısı
30 Mart 2023'de gerçekleşti.**

Toplantıya DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Direktörü Kira Fortune ile Belfast, Udine, Cork, Utrecht, Horsens Şehirlerinin koordinatörleri, Rusya, Hırvatistan, Fransa ve İsveç'in Ulusal Ağ Koordinatörleri katıldı. Toplantıya Türkiye adına Danışma Kurulu Üyesi Bursa Sağlıklı Şehirler ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Ulusal Ağ Koordinatörü Nalan Fidan online olarak katıldı.

2023 Planları ve Öncelikleri

İlk oturumda Tek Sağlık Siyasi Beyannamesi'nin uygulamaya dönüştürülmesi görüşüldü ve 2022 Kopenhag konferansının değerlendirme anketinin sonuçları paylaşıldı. 2023 Yıllık İşinin planlanmasına en iyi nasıl devam edilir konuları görüşüldü.

Ağın 35. yıl dönümü ve Yıllık İş Toplantısı ve Teknik Konferansı 21-23 Kasım – Utrecht,

Hollanda'da gerçekleşecek toplantı için konu başlıkları önerileri tartışıldı.

İkinci oturumda Sağlıklı Şehirler Ağı eğitimi ve kapasite geliştirme, sanal eğitim videoları geliştirme planları, sağlıklı bir şekilde nasıl geliştirilir ve sürdürülür konuları ele alındı.

20 adımda Sağlıklı Şehirler yayınının tercümesi ve tüm ağı eğitim planlayarak 2023 programına dâhil edilecek eğitimler görüşüldü.

DSÖ'nün 35. Yıldönümü dâhil olmak üzere iletişim stratejisi

Diğer Oturumda Sekreterliğin DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ile iletişim stratejisi ve nasıl iyileştirme yapılması gerektiği üzerinde görüşüldü. 2023, DSÖ Avrupa Ağı'nın 35. yıl dönümü ve tarihsel başarılarını sergiliyor.

Koordinatörler için mentorluk

Ağı aktif üye sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu oturum, şehir ve ulusal ağ koordinatörlerinin DSÖ Avrupa Ağı'nın ihtiyaçlarına dayalı bir program yapması üzerine odaklanmıştır. Tecrübeli koordinatörler BM şehirlerinde küçük gruplar oluşturarak aktif beyin fırtınası ile tecrübe paylaşımı yapması gündeme gelmiştir. Mentorluk için sonraki adımları somut olarak belirlenecektir.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı'nda siyasi taahhüdün güçlendirilmesi

Bu oturumda Komite üyeleri güncel konular hakkında bilgilendirilmiştir. 2023'ün nasıl inşa edileceği de dâhil olmak üzere Siyasi Komite için planlar aktarılmıştır.

Tek Sağlığın İşletilmesine ilişkin zorluklar, fırsatlar için öncelikli eylemler tartışılmıştır.

Teknik çalışma gruplarının güçlendirilmesi

Bu oturumda, Komite üyelerine genel bir bakış sunulmuştur. Faz VII hedeflerini ve önceliklerine göre mevcut çalışma gruplarının sistematik olarak nasıl güçlendirileceği, yeni çalışma gruplarının en iyi şekilde keşfedilmesi için hangi konuların uygun olduğu tartışılmıştır.

Sağlıklı şehirlerin var olabilmesi için "Kentsel Dirençlilik" sağlamak gerekmektedir. DSÖ Danışma Kurulu Üyesi Nalan Fidan tarafından ülkemizde yaşanan deprem felaketi sonrasında, tüm şehirlerinde afetlere hazırlıklı olması için "Kentsel Dirençlilik" üzerine odaklanan bir çalışma grubu kurulması önerilmiş ve uygun bulunmuştur.

BAHÇELİEVLER BELEDİYE BAŞKANI SAYIN DR. HAKAN BAHADIR İLE BİR RÖPORTAJ

**“Depreme hazırlıksız
yakalanmak insanı
ilgilendiren her
alanda acil durumların
oluşmasına neden
olabiliyor.”**

Sayın Başkan sizi ve ilçenizi kısaca tanıyabilir miyiz?

2019 yılından beri Bahçelievler Belediye Başkanlığı görevini yürütüyorum. 1963 yılında İstanbul’da doğdum. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi mezunuyum, radyoloji alanında ihtisasım bulunuyor. Mezuniyetimin ardından Mersin Mut Devlet Hastanesi Başhekimliği görevine atandım bu dönemde Mut İlçesi Kaymakam Vekilliği görevini de yürüttüm.

Mersin’deki görev süresinden sonra Küçükçekmece Milli Eğitim Dispanseri Başhekimliği görevini devam ettim ve sonrasında özel sektörde sağlık yatırımları yaparak, Yönetim Kurulu Başkanı olduğum

Betatom Emar Görüntüleme Merkezi’ni kurdum. Nişantaşı Üniversitesi’nde öğretim üyesi olarak akademik alanda çalışmalar yaptım ve pek çok STK’da görevler üstlendim.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Sağlık Sektör Başkanlığı, Yeşilay Bahçelievler Şube Başkanlığı, Hasta Hakları Derneği Genel Başkan Yardımcılığı, Türk Judo Derneği Yönetim Kurulu Üyeliği, Yenibosna Spor Kulübü Denetleme Kurulu Üyeliği, Gönül Yıldızları Yönetim Kurulu Üyeliği, Türk Radyoloji Derneği Üyeliği üstlendiğim sorumluluklar.

AK Parti’nin kurulduğu 2001 yılından bu yana AK Parti üyesiyim. 2003–2009 yılları

arasında AK Parti Bahçelievler İlçe Yönetim Kurulu Üyeliği görevimin ardından 2009–2011 yılları arasında AK Parti İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyeliği görevini icra ettim. 2011 yılında AK Parti Bahçelievler İlçe Başkanı olarak görevlendirildim ve 2014 yılına kadar Bahçelievler’de önemli siyasi çalışmalarda bulundum. 7 Haziran 2015 tarihinde gerçekleşen 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde İstanbul 3. Bölge Milletvekili adayı oldum. 1 Kasım 2015 ve 16 Nisan 2017 seçimlerinde Almanya Bavyera Eyaleti Seçim Koordinasyon Merkezi (SKM) Başkanlığı yaptım. 2018 yılında yapılan AK Parti İstanbul İl Kongresi’nde İl Yönetim Kurulu üyeliğine seçildim ve ardından İl Başkan Yardımcılığı görevini üstlendim.

Geçtiğimiz yıl ilçe oluşunun 30. Yılıni kutladığımız Bahçelievler İstanbul’un en büyük ve en hızlı gelişen ilçeleri arasında yer alıyor. Güneyden Bakırköy’e, batıdan Küçükçekmece’ye, kuzeyden Bağcılar’a ve doğudan Güngören’e komşu 16.7 km yüzölçümü sahip olan Bahçelievler, 25 Ağustos 1992 tarihinde Bakırköy ilçesinden ayrılarak kuruldu. Bugün İstanbul’un en gözde ilçelerinden biri haline gelen Bahçelievler İlçesi, Cumhuriyet, Çobançeşme, Fevziçakmak ve Hürriyet mahallelerinin Yenibosna bölgeleri, Kocasinan, Siyavuşpaşa, Soğanlı, Şirinevler, Yenibosna, Zafer ve Bahçelievler olmak üzere 11 mahalleden oluşuyor. Bahçelievler nüfusu 2022 yılına göre 594 bin 350 kişiye ulaşmış durumda.

Bugüne kadar ilçenizin karşı karşıya kaldığı acil durumlar (şehir sağlığını etkileyen acil durumlar, çevre sağlığını etkileyen acil durumlar, iklim değişikliğinin yarattığı acil durumlar, sağlık acilleri) nelerdir?

Bugüne kadar ilçemiz özelinde acil bir durum söz konusu olmadı. Ancak Dünyayı tehdit eden küresel riskler, Türkiye’nin en gelişmiş ve yoğun şehir İstanbul’un sınırları içinde yer alan

bir ilçe olarak bizleri de etkiliyor. Son yıllarda yaşadığımız en komplike ve acil durum Covid 19 salgınıydı. Küresel olarak şehir sağlığının ötesinde tüm dünyanın sağlığını tehdit eden pandemi döneminde en hızlı önlem alan ve uygulamaya koyan ilçelerden biri olduk.

Hem çevre sağlığını hem insan sağlığını tehdit eden iklim değişikliğinin etkilerini artık tüm dünyada hep birlikte yaşıyoruz. İlçemizde bu nedenle bir acil durum yaşanmadı fakat Bahçelievler Belediyesi olarak iklim değişikliğine karşı ülkemiz adına alınan kararlara katkı sağlıyor, uygulamalara destek veriyoruz. İklim değişikliğinin yaşanmasını önleyemedik ama alacağımız önlemlerle daha fazla ısınmasını engelleyebiliriz. “İkinci bir dünya yok” mottosuyla ilçemizde çevreye dost adımlar atıyor, yatırımlar yapıyoruz. Bahçelievler’de 2019 yılından bugüne kadar dönüşebilen atıkların ayrı toplanması için cadde ve sokaklarda 450 noktaya sıfır atık ikili sistem, 7 farklı atık türünün ayrı ayrı toplanması için 22 farklı noktaya Mobil Atık Getirme Merkezi kurduk. 14 farklı atık türünün ayrıştırılıp geri dönüşüme gönderildiği 3000 m2’lik Atık Getirme Merkezi’ni hayata geçirdik. İlçemizde sıfır atık çalışmalarımız kapsamında kâğıt, karton, plastik, bitkisel atık yağ, elektronik atık, atık pil, tekstil atığı, atık motor yağı, atık

“Hem çevre sağlığını hem insan sağlığını tehdit eden iklim değişikliğinin etkilerini artık tüm dünyada hep birlikte yaşıyoruz.”

**"Bugüne kadar
ilçemiz özelinde acil
bir durum söz konusu
olmadı."**

lastik, atık ilaç, biobozunur (biyolojik olarak parçalanabilen) atık olmak üzere toplamda 18 bin 600 ton atığı geri dönüşüme, ekonomimize kazandırdık.

**İlçenizin mevcut durumunu göz
önüne aldığınızda geleceğin
şehir sağlığı, çevre sağlığı, iklim
değişikliği, sağlıkta acil durumları
neler olabilir?**

11 ilde büyük yıkıma neden olan 6 Şubat depreminden sonra acil durum denilince büyük çoğunluğumuzun aklına yıkıcı etkisi büyük deprem ihtimali geliyor. Coğrafi şartlarımızda bu endişeyi destekliyor.

Depreme hazırlıksız yakalanmak insanı ilgilendiren her alanda acil durumların oluşmasına neden olabiliyor. Depreme karşı ilçemizin dayanıklılığını artırıcı planlarımız hazır, adım adım ilerliyoruz.

İklim değişikliğine karşı tüm bireylerin tüm şehirlerin hatta tüm ülkelerin ortak hareket etmesi gerekiyor. Çünkü dünyanın her hangi bir noktasında meydana gelen iklim değişikliği kaynaklı bir olay, afet artık hepimizi etkiliyor. Biz ilçe olarak üzerimize

düşen sorumluluklarımızı yerine getirmek için çalışmalar yürütüyoruz. İklim değişikliğinin neden olduğu acil durumların başında elbette ki doğal afetler geliyor.

**Bütün bu senaryolara ne kadar
hazırlıklısınız? İlçenizin dirençli
olması için neler yapıyorsunuz,
planlıyorsunuz?**

Çevremizin geleceği için iklim değişikliğine karşı yürüttüğümüz çalışmaların yanı sıra ilçemiz ve İstanbul için öncelikli gündem maddemiz deprem ve kentsel dönüşüm. Fay hatları üzerinde kurulu bir ülkede yaşadığımız gerçeğini değiştiremeyiz ancak depremin yıkıcı etkisini azaltabiliriz. Göreve geldiğim ilk andan itibaren kentsel dönüşüm ilçe belediyesinin hep öncelikli gündem maddesi oldu. 11 ilimizde büyük yıkıma neden olan 6 Şubat depremleri bu konunun ne kadar hayati olduğunu hepimize bir kez daha gösterdi.

Deprem sonrasında olası bir İstanbul depremine karşı kentsel dönüşüm çalışmalarımıza hız verdik. İlçemizdeki

herkesin depremi dayanıklı evlerde yaşaması için yoğun bir çaba içindeyiz. Ada bazlı kentsel dönüşüm çalışmalarına başladık. 10, 20 hatta 50 bina birleşsin, ada bazlı dönüşüm gerçekleştirelim, düzenli bir şehir kuralım istiyoruz. Amerika'da, Avrupa'da düzenli şehirler bu şekilde kuruluyor. Vatandaşlarımızı bu konuda bilgilendiriyor, yoğun bir şekilde deprem ve kentsel dönüşüm konusunda farkındalık faaliyetleri yürütüyoruz. Sağlık konusunda ilçemizdeki herkesin acil durumlarda eşit şartlarda sağlık hizmetine ulaşabilmesini önemsiyoruz ve bu konuda adımlar atıyoruz.

İlçemizin daha yaşanabilir hale gelmesi, sağlıklı kent kategorisi koşullarına sahip olması için çalışmalar yapıyor, Bahçelievlerli komşularımızın yararlanabileceği sosyal ve fiziksel ortamlar yaratıyoruz. Birkaç ay önce yenileme çalışmalarını tamamlayıp açılışını gerçekleştirdiğimiz Kuleli Parkı ve Sosyal Tesisleri bu adımlarımıza bir örnek. Sadece bu parkımıza 240 tane yeni ağaç, 10 bin 143 tane bodur çadır diktik ve yeşil alanımızı yüzde on beş artırdık. Göreve geldiğimizden bugüne kadar ise ilçemizde 10 bin 246 tane yeni ağaç diktik.

İlçemizde acil durumların yaşanmasına neden olabilecek afetlerin yaşanması durumuna karşı da ekiplerimizi ve gerekli malzemelerimizi hazır bulunduruyor, afet yönetimi konusunda da Bahçelievlerli komşularımızı bilinçlendiriyoruz.

İlçenizin dirençliliğini arttırmak için yeterli insan gücü, bütçe ve altyapıya sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? Hayır ise, geliştirmek için neler yapmayı önerirsiniz?

İlçemizim dirençliliği arttırmak konusunda tüm aşamaları tamamladığımızı söyleyemem. Bu sürekli güncellenmesi ve iyileştirilmesi gereken uzun bir süreç. Ancak bu konuda attığımız adımlarda ilçe belediyesinin yanı sıra

hükümetimizin gücünü de arkamızda hissediyoruz.

İlçenizde, herhangi bir grup acil durumlara karşı özellikle savunmasız mı? Eğer öyleyse, lütfen bunları açıklayınız.

İlçemizde herhangi bir grubu savunmaz olarak tanımlamak doğru olmaz. Ancak farklı acil durumlar farklı grupları daha avantajlı veya dezavantajlı duruma getirebiliyor. Örneğin yakın zamanda deprem olması evlerine depreme dayanıksız raporu verilen aileleri savunmasız hale gelebilir. Çoğu zaman çeşitli acil durumlarda kadın ve çocuklar da daha savunmasız olabiliyor.

Acil durumlar için iç göç yönetim şemanız hazır mı? Şehir sakinleri ile birlikte iç göç senaryolaştırma ve tatbikat çalışmalarınız var mı? Yoksa planlıyor musunuz?

Tüm dileğimiz ülkemizde ve ilçemizde acil durumlar yaşamaması ancak, olası acil durumlar ve afetlere yönelik elbette bir yönetim şemamız var.

Son olarak eklemek istediğiniz konular varsa alabilir miyiz?

Üyesi olmaktan gurur duyduğumuz birliğimizin severek okuduğumuz dergisinde bizlere bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Sağlıklı kentlerde yaşamayı sürdürmemiz dileğiyle tüm okuyucularınıza sevgi ve selamlarımı iletirim.

"İklim değişikliğinin neden olduğu acil durumların başında elbette ki doğal afetler geliyor."

YENİŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI SAYIN ABDULLAH ÖZYİĞİT İLE BİR RÖPORTAJ

"Yenişehir için kentsel altyapı, ulaşım ve halk sağlığı üzerinde öncelikli riskler olduğunu tespit ettik."

Sayın Başkan sizi ve ilçenizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1966 yılında Trabzon'un Sürmene ilçesinde doğdum. 1988 yılında Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun olduktan sonra 1990 yılında Yenişehir'de eczacılık mesleğime başladım. 2002 yılında Türk Eczacıları Birliği İkinci Başkanlığı görevinde bulundum. 2005 yılında Tüm Eczacı Kooperatifleri Birliği (TEKB) Yönetim Kurulu Başkanlığına ve daha sonra Avrupa Eczacı Kooperatifler Topluluğu (SECOF) Yönetim Kurulu Üyeliğine seçildim. 2014-2018 yılları arasında Cumhuriyet Halk Partisi Mersin İl Başkanlığı görevinde

bulundum. 31 Mart 2019 Yerel Seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Yenişehir Belediye Başkanlığına aday gösterildim ve seçimlerde hemşehrilerimizin büyük desteğiyle yüzde 63,5 oranında oy alarak, Yenişehir Belediye Başkanı seçildim.

Yenişehir, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yapılan 2022 İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması(SEGE)'nda Türkiye genelinde birinci gelişmişlik kademesinde 49'uncu sırada yer aldı. Araştırma kapsamında sosyo-ekonomik gelişmişliği ölçmek için demografi, istihdam ve sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, finans, rekabetçilik, yenilikçilik ve

yaşam kalitesi olmak üzere toplam 56 değişken değerlendirildi. Yapılan analizde Yenişehir'imiz 973 ilçenin tamamına uygulanan araştırmada Türkiye'nin en gelişmiş ilçeleri arasında gösterildi. 2017 yılında yapılan aynı araştırmada ikinci gelişmişlik kademesinde 70'inci sırada yer alan kentimiz 21 sıra yükselerek büyük bir fark yarattı.

Yenişehir'imiz, Mersin'in dört merkez ilçesinden biri ve nüfusu yoğunluğu en yüksek olan ilçesi. Yenişehir, sahip olduğu eğitim, sağlık, kültür, sanat ve spor altyapısı ve sosyal donatı alanları ile sadece Mersin'in değil bölgenin de en önemli kentlerinden biri haline geldi. Toplamda 50 binin üzerinde öğrencinin eğitim aldığı Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi Yenişehir'de yer alıyor. Mersin merkezde bulunan 4 alışveriş merkezinin tamamı Yenişehir sınırları içerisindedir. Halkın vakit geçirebildiği ve alışveriş yapabildiği alanlarıyla bu merkezler her gün yerli ve yabancı binlerce ziyaretçiye ev sahipliği yapmaktadır. Doğu Akdeniz'in en büyük marinası olan Mersin Marina ile Yenişehir, denizcilik anlamında hareketli bir kent haline gelmiştir. Yenişehir, modern spor tesisleri ile ulusal ve uluslararası anlamda birçok organizasyona ev sahipliği yapan bir kent konumundadır. 2022 yılında Yenişehir Belediyesi olarak ev sahipliği yaptığımız Avrupa Triatlon Kupası ve Avrupa Triatlon Gençler Kupası ile 2013 yılında düzenlenen uluslararası 17. Akdeniz Oyunları'nın yanı sıra çok sayıda ulusal spor organizasyonu da Yenişehir'de düzenlenmiştir. Yenişehir altyapısı ve spora olan ilgisiyle organizasyon komitelerinin tercih ettiği gözde bir kent haline gelmiştir. Yenişehir'de bulunan 25 bin seyirci kapasiteli Mersin Stadyumu, 2 bin 767 seyirci kapasiteli Nevin Yanıt Atletizm Pisti, 5 bin seyirci kapasiteli Servet Tazegül Spor Salonu, bin seyirci kapasiteli Olimpik Kapalı Yüzme Havuzu, bin seyirci kapasiteli Cimnastik Salonu, bin 350 seyirci kapasiteli Edip Buran Spor Kapalı Salonu ve daha birçok spor merkezi ile fark yaratmaktadır. Yenişehir'in

her anlamda büyük bir atılım göstermesi ve bu olanakları elde etmesinin temelinde Yenişehir Belediyesinin çağdaş vizyonu önemli bir yer teşkil etmektedir.

Bugüne kadar ilçenizin karşı karşıya kaldığı acil durumlar(Şehir sağlığını etkileyen acil durumlar, çevre sağlığını etkileyen acil durumlar, iklim değişikliğinin yarattığı acil durumlar, sağlık acilleri) nelerdir?

2017 yılında Mersin genelinde büyük bir sel felaketiyle karşı karşıya kaldık. Yenişehir ilçemizde herhangi bir can kaybı yaşanmasa da kentimizi de oldukça etkiledi. 19 saat süren şiddetli yağış ve fırtınada, metrekareye 155.8 kilogram yağmur düştü. O felakette Mersin bir yıl içerisinde aldığı toplam yağış miktarının 3'te 1'ini 6 saatte aldı. Selin ardından hızlı bir şekilde toparlandık. Yaşam alanımızı bu tür afetlere karşı dirençli hale getirmek için önlemlerimizi alıyor, altyapımızı güçlendiriyoruz.

2020 yılında dünya genelinde pandemi olarak ilan edilen COVID-19 virüsü ile mücadele ettik. Pandemi döneminde halkımızın sağlığını korumak ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm imkanlarımızla mücadele ettik. O süreçte büyük bir seferberlik ve etkili

“Dirençli kent oluşturmak bütün dünyadaki kentlerin ortak arzusudur.”

bir organizasyonla fark yarattığımızı söyleyebilirim. Desteklerimizle neredeyse her bir vatandaşımıza dokunduk. Tabi bir de asrın felaketi olan ve acısını hala yüreğimizde hissettiğimiz deprem var. 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklükteki depremleri biz de Yenişehir'imizde hissettik. Kentimizde yıkımlara neden olmasa da deprem bölgesine yakın olmamız nedeniyle on binlerce depremzedeyi kentimizde ağırladık ve ağırlamaya devam ediyoruz. Deprem bölgesinde yürüttüğümüz çalışmaların yanı sıra Yenişehir'imizde açtığımız giysi evimizde kayıtlı olarak 40 bin depremzedeye destek verdik ve şu anda 3 farklı geçici barınma merkezlerimizde binin üzerinde depremzede yurttaşımızı misafir ediyoruz. Yaraları birlikte sarma noktasında çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

İlçenizin mevcut durumu göz önüne alındığında geleceğin şehir sağlığı, çevre sağlığı, iklim değişikliği, sağlıkta acil durumlar neler olabilir?

İlçemizde gerçekleştirdiğimiz risk değerlendirmesi, mevcut riskler ve karşılanması öngörülen risklerin analizleri yaptık ve kırılganlıkları tespit ettik. Bu çerçevede ısı adası etkisi, aşırı yağışlar ve sel, dolu yağışı ve kuraklık, Yenişehir'in yüksek derecede etkilendiği iklimsel riskler olarak değerlendirildi. Aynı zamanda deniz seviyesinin yükselmesi, fırtına ve hortum olayları gibi iklimsel tehlikelerin ise orta düzeyde olacağı belirlendi. Yenişehir için kentsel altyapı, ulaşım ve halk sağlığı üzerinde öncelikli riskler olduğunu tespit ettik. Bununla birlikte su kaynaklarının ve biyoçeşitliliğin korunması Yenişehir için önlem alınması gereken öncelikli acil durumlardır. Son zamanlarda

gerçekleşen göç nedeni ile planlanmamış hızlı nüfus artışından kaynaklı su kaynaklarında ve hava kalitesinde değişim meydana gelmesi bekleniyor. Bu değişimler ruhsal sorunlar, sıcak-soğukla ilişkili hastalıklar, hava kirliliğinin yol açtığı salgınlar, gıda ve su ile ilişkili acil durumlara neden olarak insan sağlığı olumsuz etkileyebilir.

Bütün bu senaryolara ne kadar hazırlıklısınız? İlçenizin dirençli olması için neler yapıyorsunuz, planlıyorsunuz?

Yenişehir Belediyemizin stratejik hedeflerini belirleyen temel unsur Eylül 2015'te gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde benimsenen Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi(2030 Agenda for Sustainable Development)'dir. Belediyemiz tarafından 2030 Gündemi kapsamında sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik,

sosyal ve çevresel boyutunu içeren toplam 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA), 169 hedef ve 202 gösterge içerisinde yerel yönetimlerin uygulayabileceği öncelikli konular belirlenmiş ve bu çerçevede çalışmalar yürütülmektedir.

Covenant of Mayors (İklim ve Enerji İçin Belediye Başkanları Sözleşmesi), Avrupa Yerel Yaşamda Kadın – Erkek Eşitliği Şartı, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Sağlıklı Kentler Projesi kapsamında Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği üyeliği, Making Cities Resilient 2030 (MCR2030 – Şehirleri Dirençli Hale Getirme), “Sürdürülebilir Kentler Birliği” (Local Governments for Sustainability- ICLEI) üyesi olarak çeşitli taahhütler verdik ve çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca UNFPA (Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu) ve UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından yürütülen “Kadın Dostu Kentler Programı” çerçevesinde Belediyemiz tarafından “Yerel Eşitlik Eylem Planı” hazırlanmaktadır. Bu çerçevede Dirençlilik için Örgütlenme, Mevcut ve Geleceğe Yönelik Risk Senaryolarının Tespit Edilmesi, Anlaşılması ve Kullanılması, Dirençlilik İçin Mali Kapasitenin Güçlendirilmesi, Yüksek Dirençli Kentsel Gelişimin Hedeflenmesi, Doğal Ekosistemlerin Sağladığı Koruyucu İşlevlerin Geliştirilmesi İçin Doğal Tamponların Korunması, Dirençlilik İçin Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi, Dirençlilik İçin Toplumsal Kapasitenin Anlaşılması ve Güçlendirilmesi, Altyapı Dirençliliğinin Artırılması, Etkili Afet Müdahalesinin Sağlanması, Daha Hızlı Toparlanma ve Daha İyi Yeniden Yapılanma süreçlerini de yönetiyoruz. Veriye ve kanıta dayalı yönetim anlayışımız çerçevesinde “Akıllı Kent Uygulamaları” geliştiriyor ve anlık toplanan verilerle oluşturulacak müdahaleler sonucunda efektif çözümler üretmeye gayret ediyoruz. Bu çalışmalar kapsamında kentin farklı bölgelerinden toplanan verilerle alt bölgeleme çalışması yapıyor ve bu alt bölgelerin ihtiyaç analizleri çerçevesinde müdahale uygulamaları geliştiriyoruz.

İlçenizin dirençliliğini arttırmak için yeterli insan gücü, bütçe ve altyapıya sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? Hayır ise geliştirmek için neler yapmayı önerirsiniz?

Dirençli kent oluşturma noktasında sürekli geliştirme ve iyileştirme yapılması ve bu alanda özel insan gücü kaynağının oluşturularak altyapının uygun hale getirilmesi ve gerekli bütçelerin ayrılması gereklidir. Bu çerçevede yerel yönetimlerin var olan sorumlulukları çerçevesinde ayıracakları kaynağın yeterli olmayacağı ve çok daha fazlasına ihtiyaç duyulacağı yadsınamaz bir gerçektir.

Dirençli kent oluşturmak bütün dünyadaki kentlerin ortak arzusudur. Her kent kendi öncelikleri çerçevesinde dirençlilik konusunda çeşitli alanlarda uzmanlaşmaktadır. Farklı alanlara yönelik kurulacak öğrenme ağları ve bilgi paylaşımları ile kentlerin dirençliliğinin artırılacağına inanıyorum.

Belediyemiz bu kapsamda yürüttüğü çalışmalarda uluslararası standartlara uygun hareket edildiğinde katma değeri yüksek çözümlere ulaşılacağı varsayımından hareketle süreçler yönetmektedir. Belediyemiz,

"Eğitim ve istihdam başta olmak üzere her alanda engelli bireylerimizin yanındayız."

“Gelir düzeyi düşük, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızı Sosyal Hizmet Ekiplerimizle belirliyor ve gerekli desteği sağlıyoruz.”

Mükemmeliyet ve İnovasyon Merkezi bünyesinde yürütülen entegre kalite yönetim sistemi çalışmaları ile insan kaynağı niteliklerini arttırmakta ve alt yapı için gerekli süreçler yürütmektedir. İnsan kaynağı niteliğini arttırmak için yürütülen çalışmalara örnek olarak Kahramanmaraş merkezli yaşanan deprem felaketi sonrasında Belediyemiz ve Arama Kurtarma Derneği(AKUT) arasında 2019 yılında imzalanmış olduğumuz protokolümüzü gözden geçirerek, Belediye personellerimizden gönüllü bir ekip oluşturduk. Başta arama kurtarma ekibi olmak üzere acil durum ve afet yönetimine ilişkin gerekli hazırlıklara başladık. Yetkin bir ekip kurmak adına AKUT ile ortak çalışmalarımız sürmektedir. Bu çalışmalarımız AKUT öncülüğünde ve destek amaçlı projelendirilmiştir. Kalite Yönetim Sistemi çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 10002 Vatandaş Memnuniyeti kapsamında kurumsallaşma yolunda ciddi bir çalışma yürütüyoruz.

İlçenizde herhangi bir grup acil durumlara karşı özellikle savunmasız mı? Eğer öyleyse lütfen bunları açıkla mısınız?

İlçemiz gerçekleştirdiğimiz çeşitli araştırmalar ve veri toplama süreçleriyle elde ettiğimiz bulgular engelli, çocuk, genç ve kadın nüfusunun karşılaştığı zorlukları ortaya koydu. Bu bağlamda bir çok çalışma ve projeyi hayata geçirdik. "Avrupa'da Yerel Yaşamda Kadın-Erkek Eşitliği Şartı"(CEMR) imzaladık. KADER ve Sabancı Vakfı işbirliği ile "Yerel Yönetimlerde Kadınları Güçlendiriyoruz" projesi kapsamında vatandaşlarımıza sertifikalı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi verdik. Yerel Eşitlik Eylem Planı çalışmalarımıza "Kadın Dostu Kent" faaliyetleri kapsamında başladık. Bu senenin sonuna kadar Yerel Eşitlik Eylem Planımızı tamamlayacağız. 3 yıl önce Türkiye'de bir ilke imza atarak hayata geçirdiğimiz ve model haline gelen Erken Çocukluk Gelişimi Projesi ile ebeveynlere

ve 3-6 yaş arasındaki çocuklara eğitim veriyor ayrıca çocuklardaki gelişimsel problemleri erken dönemde tespit edilmesini sağlıyoruz. Çocuklarımıza ve gençlerimize spor ve sanat eğitimleri veriyoruz. Engelli bireylerimizin sosyal hayata tam katılımını sağlamak ve kamusal alanları engelsiz hale getiriyor ve tüm ihtiyaçlarına duyarlılık göstererek, erişilebilir ve engelli dostu bir Yenişehir için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Eğitim ve istihdam başta olmak üzere her alanda engelli bireylerimizin yanındayız.

Gelir düzeyi düşük, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızı Sosyal Hizmet Ekiplerimizle belirliyor ve gerekli desteği sağlıyoruz. Aylık nakdi destekten, gıda, giyim ve ev eşyasına kadar her alanda vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılıyor. Kısacası tüm imkanlarımızla dar gelirli ailelerimize hizmet veriyoruz.

Acil durumlar için iç göç yönetim şemanız hazır mı? Şehir sakinleri ile birlikte iç göç senaryolaştırma ve tatbikat çalışmalarınız var mı ? Yoksa planlıyor musunuz?

Mersin, hem uluslararası göçün hem de ulusal düzeyde iç göç hareketliliklerinin odağında bir şehirdir. Mersin'deki nüfus hareketliliğinin yoğun olarak yaşandığı ilk dönem 1985-2000 yılları arasındır. 15 yıllık süre zarfında şehrin toplam nüfusu 600.000 kişi artmış, kent nüfusu ise neredeyse iki katına yükselmiştir. Mersin'de nüfus değişimlerinin yoğun olarak görüldüğü bir diğer dönem 2000 sonrası yıllardır. 2000'lere kadar kent nüfusuyla aynı oranda olmasa da kır nüfusu da artış eğilimi göstermiştir. Ancak 2000'lerden sonra kır nüfusunun yarı yarıya azaldığı görülmektedir. Suriye'de yaşanan iç savaş sonrasında üçüncü göç dalgası ile karşılaşmış ve yoğun bir nüfus artışı yaşanmıştır. Son olarak Kahramanmaraş merkezli yaşanan deprem felaketleri sonrasında kentimiz dördüncü göç dalgasına maruz kalmıştır. Son yıllarda artan göçler Mersin'in demografisini değiştirdiği gibi iç dinamiklerini de derinden etkilemektedir.

Uzun vadede de göç alacağı ön kabulünden hareketle Mersin'in olası göç dalgalarına karşı daha dirençli hale gelmesi için çalışmalar yürütmekteyiz. Deprem sürecinde de görüldüğü gibi Mersin, kitlesel göçlere açık bir şehirdir. Yerel yönetimlerin bu tür durumlar için kaynakları yetersiz kalmaktadır. Mevzuat düzenlemeleriyle bu boşluklar tamamlanmalıdır. Belediye düzeyinde, stratejik hedeflerde göç sorunu öncelikli politikalar içerisine alınmalıdır.

Son olarak eklemek istediğiniz konular varsa alabilir miyiz?

Sağlıklı, güvenli ve elbette sürdürülebilir bir kent planlamak bizim öncelikli hedefimiz. 2019 yılında göreve geldikten sonra Hareket, Eğitim, Hemşehrilik, Dayanışma, Kentleşme ve Ekoloji'den oluşan 6 temel ilke üzerine inşa ettiğimiz hizmet anlayışı ile yaşanılabilir bir kent oluşturmak için büyük bir özveriyle çalışıyoruz. İlçemizdeki sosyal, çevresel ve kentsel sorunların çözümü için inisiyatif alan ve projeler üreten bir belediyecilik anlayışıyla kentimizin sahip olduğu altyapıyı geliştirmek ve hemşehrilerimizi bu alanlara çekmek için projelerimizi ve teşvik edici uygulamalarımızı tek tek hayata geçiriyoruz.

Son olarak Kentli Dergisi'nde bizlere de yer ayırdığınız için sizlere teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

"Yaraları birlikte sarma noktasında çalışmalarımızı sürdüreceğiz."

ALTINOVA BELEDİYESİ YÖRESEL ÜRÜNLER MERKEZİ KADINLARA GELİR KAYNAĞI OLDU

Yalova Altınova Belediyesi ve Doğu Kalkınma Ajansı'nın destekleriyle açılan Yöresel Ürünler Üretim Merkezi, ilçedeki kadınlara gelir kaynağı oldu.

“Bölgemizde kivi ve hurma ağırlık çalışıyoruz. Kivi kurusu, kivi reçelimiz, sucuğumuz var. İlçemizde Karadenizliler çok olduğu için Karadeniz üzümümüz de var.”

Altınova Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi Yöresel Ürünler Üretim Merkezi'nde yöresel ürünler beğeniye sunulmaya başlandı. Bölgeye has ürünleri kuru meyve, reçel, pestil gibi ürünler haline getirmeye başlayan kadınlar aile ekonomilerine katkı sağlıyor.

Altınova Belediye Başkanı Metin Oral, üretim merkezinin yanında ürünlerin pazarlandığı bir alanın da yer alacağını söyledi. İçinde restoran, kafeterya ve dükkanlarıyla ve üretim merkezi ile beraber komplike bir merkez yapıldığına vurgu yapan Başkan Oral, “Tamamen kadınlarımıza bir gelir kaynağı olacak. Aynı zamanda vatandaşlarımız için yöresel, doğal ürünlerimizin temin edileceği bir merkez haline

gelecek. Üretim merkezimiz faaliyete geçti. Diğer kısımları da kısa zamanda devreye alınacak. Bu yazın sonuna doğru burası tamamen aktif bir merkez haline gelmiş olacak. Tüm vatandaşlarımızın doğal ürünlere ulaşabileceği bir yer olacak” diye konuştu.

Kadınların ev yemekleri için malzeme temin edebileceği merkezin bölgedeki ihtiyacı karşılayacağını dile getiren Oral, “Altınova'daki vatandaşlarımızın kendi ürettikleri ne varsa sebze, meyve, evlerinde yaptıkları reçel, erişte hepsini buradan temin edilecek bir merkez haline getirmeye çalışıyoruz. İnşallah yakın zaman içinde burası bir uğrak noktası olacak.” diye konuştu.

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOKAK HAYVANLARININ YANINDA

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, 4 Nisan Dünya Sokak Hayvanları Günü'nü kutluyor. Büyükşehir Belediyesi, sadece 4 Ekim ve 4 Nisan'da sokak hayvanlarının yanında değil, dağıttığı tonlarca mamayla ve şefkatli veterinerlerin şifalı elleriyle her gün sokak hayvanlarının yanında.

**"VETBÜS ve
VETBÜLANS ile acil
tıbbi müdahaleye
ihtiyaç
duyan sokak
hayvanlarının
imdadına
yetiştiriyoruz."**

Tüm dünyada yaşamlarını zor koşullar altında geçirmeye çalışan sokak hayvanlarının yaşam koşullarını iyileştirmek ve içinde bulundukları duruma ilişkin farkındalık oluşturmak amacıyla 2010 yılından bu yana her yıl 4 Nisan'da "Dünya Sokak Hayvanları Günü" kutlanıyor. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Türkiye'ye örnek olan İvrindi Sokak Hayvanları ve Rehabilitasyon Merkezi'yle, Ovaköy'deki Balıkesir Sokak Hayvanları Bakımevi'yle, mamamatiklerle, besleme noktalarıyla sokak hayvanlarının tüm ihtiyaçlarını karşılarken VETBÜS ve VETBÜLANS ile de acil tıbbi müdahaleye ihtiyaç duyan sokak hayvanlarının imdadına hızır gibi yetişiyor.

Sokak hayvanları için güvenli bir şehir oluşturma adına önemli adımlar atan

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Başkan Yücel Yılmaz'ın önderliğinde tüm canlıları kucaklayan, onların yaşam hakkına saygı duyan yönetim anlayışıyla çalışmalarını sürdürüyor. Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı'na bağlı veterinerler, rehabilitasyon merkezi, bakımevi ve ilçelerde sokak hayvanlarının iç-dış parazit taraması, ultrason, aşılama gibi çok kapsamlı sağlık taramalarını gerçekleştirerek şifa dağıtmaya devam ediyor.

Vatandaşlar; yaralı, bakıma muhtaç can dostların tedavileri için 7/24 hizmet veren Sokak Hayvanları Geçici Bakımevi Nakil Araçları, Büyükşehir Belediyesi 444 40 10 numaralı çağrı merkezi, ALO 153 ve Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına iletilen ihbarda bulunabilirler.

"BESLENME ÇANTASI" PROJESİYLE ÇOCUKLAR DAHA MUTLU

Bilecik Belediye Başkanı V. Melek Mızrak Subaşı'nın yakın takip ve ilgisiyle devam eden Beslenme Çantası projesi ile çocuklar okullarına daha sağlıklı, güçlü ve güvenli bir şekilde devam ediyor. Çocuklar, dengeli beslenmenin önemini benimsiyor.

**"Çocuklarımız
İçin Güzel İşler
Yapmaya Devam
Edeceğiz."**

Yaklaşık 200 ihtiyaç sahibi ve depremzede ailenin yararlandığı proje kapsamında Bilecik Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bağlı görevliler, hazırlanan beslenme çantalarını ailelerin evlerine teslim ediyor.

Proje çerçevesinde her gün çocuklar için içerisinde süt, peynir, taze meyve, zeytin, yumurta, ceviz, poğaça, simit ile meyve suyundan oluşan menülerin hazırlandığı beslenme çantası projesi aile üyelerinin memnuniyetini kazanıyor.

Sosyal belediyecilik anlamında örnek niteliğinde olan projenin aksamadan

devam ettiğini belirten aileler, Belediye Başkanı V. Melek Mızrak Subaşı'na teşekkür mesajlarını iletiyor.

Büyük bir hassasiyet ile devam eden proje hakkında bir değerlendirmede bulunan Belediye Başkanı V. Melek Mızrak Subaşı, "Yaklaşık 3 aydır devam eden projemiz ile çocuklarımızın yüzünde tebessüm oluşturduğumuz için bizler de çok mutlu oluyoruz. Bilecik Belediyesi olarak eğitime, çocuklarımız ve gençliğe her zaman gerekli değeri, hassasiyeti ve özeni göstermeye ve çocuklarımız için güzel işler yapmaya devam edeceğiz."

PATİLİ DOSTLARA 'HAYBULANS'

Bursa'da, beslenmeden sağlığa kadar her alanda sahipsiz sokak hayvanlarına sahip çıkan Büyükşehir Belediyesi, şimdi de 3 adet 'Haybulansı' hizmete aldı. Böylelikle herhangi bir sebeple yaralanan patili dostlara haybulanslarla anında müdahale edilebilecek.

“Sokaktaki canlarımızı tek başına bırakamayız. Onlarla her konuda ilgilenmemiz gerekiyor.”

Bursa'da, sokak hayvanlarının her zaman yanında olan Büyükşehir Belediyesi, Veteriner Hizmetleri Şube Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, 2022 yılı boyunca 3 bin 675 kısırlaştırma ve 19 bin 752 adet tedavi gerçekleştirdi. Yine aynı dönemde kırsal alanlara 66 adet köpek kulübesi ve 79 adet kedi kulübesi yerleştirilip, 60 bin 95 kilogram mama kullanarak besleme yapıldı. Bu yılın ilk 3 ayında da 1.196 kısırlaştırma ve 6001 tedavi uygulanırken, kırsal alanlara 8 adet köpek kulübesi ve 8 adet kedi kulübesi yerleştirilip, 15 bin 240 kilogram dağıtım yapıldı. Diğer taraftan Gümüştepe Mahallesi'nde yapımı devam eden Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi'nde artık şekillenmeye başlarken, Büyükşehir Belediyesi merkezin açılışı ile birlikte 24 saat hizmet politikasına uygun personel, araç ve ekipman temine başladı.

Bu çalışmalar kapsamında Şubat ayında 3 veteriner teknikeri ve 10 yeni işçiyi kadroya dâhil eden Büyükşehir Belediyesi, şimdilik 08.00-17.00 saatleri arasında

hizmet verecek 3 adet haybulansı devreye aldı. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Sokak Hayvanları Tedavi Merkezi'ne gelerek, haybulansları inceledi. Haybulanslar sayesinde; 7161166 numaraya bildirilen tüm yaralı hayvanlara kısa sürede müdahale edilebileceğini belirten Başkan Aktaş, “Şehri yönetmek çok yönlü düşünmek ve çok yönlü hareket etmekle mümkündür. Altyapı gibi, imar gibi, yol işleri gibi sokak hayvanları da bizim görev alanlarımız arasında. Sokaktaki canlarımızı tek başına bırakamayız. Onlarla her konuda ilgilenmemiz gerekiyor. Zira başıboş ve sağlıksız hayvan, şehir için ciddi tehlike demektir. Eğitimli ve tecrübeli personellerimiz ile birlikte teknik personellerimizin de hizmet vereceği bu araçlar, Bursa'mıza yakışacak kalite ve donanıma sahip. 4 Nisan Dünya Sokak Hayvanları Günü münasebetiyle sokaktaki dostlarımızın bizlere emanet olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum” diye konuştu.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ELEKTRİKLİ ARAÇLAR İÇİN ŞARJ İSTASYONLARI KURUYOR

İBB, ülkemizin yerli elektrikli araç üretimini desteklemek ve üretilen araçların şarj ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla İSPARK otoparklarına şarj istasyonları kuracak. Çalışmalar bu yıl katlı otoparklarda başlıyor.

“2030 yılına kadar yapılacak yatırımlarla İSPARK otoparklarının toplam kapasitesinin yüzde 10’unun elektrikli araçlara şarj hizmeti vermesi hedefleniyor.”

İstanbul’da 2030 yılına kadar 1 milyonu bulması beklenen elektrikli araçların şarj ihtiyacını karşılamak amacıyla, tüm otoparkların yüzde 10’una sistemin kurulması hedefleniyor. Çevreye duyarlılığı ile öne çıkan elektrikli araçların, teknolojik gelişim ve dijital dönüşüm döneminin en önemli unsurlarından biri haline gelmeye başlamasını dikkate alan İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), Elektrikli Araç Şarj İstasyonları Projesi’ni hayata geçirme kararı aldı.

UKOME (İBB Ulaşım Koordinasyon Merkezi) toplantısında gündeme taşınan proje, üyelerin oy birliğiyle kabul edildi. Toplantıyı yöneten İBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Buğra Gökce, kararın hızla yaygınlaşması beklenen elektrikli araçların şarj ihtiyacını karşılamada önemli bir rol üstleneceğine inandıklarını söyledi.

İSPARK Alan Yönetimi Müdürü Samet Aslan da 2030 yılında ülkemizdeki elektrikli araç sayısının yüzde 55’inin İstanbul’da olmasının öngörüldüğünü belirterek, kent genelindeki elektrikli araçların 7 yıl içinde 1 milyonu bulacağını söyledi.

Türkiye’de her 10 araca asgari 1 şarj soketine ihtiyaç olacağını tespit edildiğini ifade eden Aslan, İstanbul’da şehir içindeki benzin istasyonlarının günlük ortalama şarj kapasitesinin 400 araç olduğunu, ev ve işyerlerinin elektrik altyapısının da mevcut haliyle araç şarjına uygun olmadığını kaydetti.

Proje kapsamında bu yıl, elektrik alt yapısı hazır olan İSPARK katlı otoparklarında şarj istasyonu üniteleri kurularak işletilmeye hazır hale getirilecek. 2024 ve 2025 yıllarında da açık ve yol üstü otoparklarında kurulumlar devam edecek.

KARESİ ATATÜRK EVİ İLGİ GÖRÜYOR

Karesi Belediyesi'nce Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik'te doğduğu evin benzeri olarak inşa ettiği Karesi Atatürk Evi, İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u anma Günü'nde ziyaretçi akınına uğradı.

“Atatürk Evi'ne gelen ziyaretçilere İstiklal Marşı'nı kaleme alan Mehmet Akif Ersoy'un anlatıldığı kitap hediye edildi.”

Karesi Belediye Başkanı Dinçer Orkan'ın vizyon projelerinden olan Karesi Atatürk Evi ziyaretçi akınına uğruyor. Karesi Belediyesi'nce Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik'te doğduğu evin benzeri olarak inşa ettiği Karesi Atatürk Evi, İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u anma Günü'nde ziyaretçi akınına uğradı. Ziyaretçilere Karesi Belediyesi tarafından M. Orhan Okay tarafından yazılan ve kabulünün 102. yılı kutlanan İstiklal Marşı'nı kaleme alan Mehmet Akif Ersoy'un anlatıldığı “Mehmet Akif Kalabalıklarda Bir Yalnız Adam” adlı kitap hediye edildi.

Ziyaretçiler yaşadıkları sürpriz için Karesi Belediye Başkanı Dinçer Orkan'a

teşekkür ettiler. Görevliler tarafından Karesi Atatürk Evi ziyaretlerinde bilgilendirilen vatandaşlar, yaşayan bir mekân olan merkezde Atatürk ve Kuva-yi Milliye Mücadelesinin anlatıldığı alanları gezdiler.

Karesi Atatürk Evi'nin bahçesinin öğrencilerin etkinlik ve törenleri için uygun planlanması ile birlikte, içerisinde: Atatürk ve Milli Mücadele ve Devrimleri, Atatürk ün Doğa Sevgisi, Atatürk ve Çocuk, Atatürk ün Balıkesir Ziyaretleri, Şehitler Anı Alanı, Zübeyde Hanım Anı Alanı, Son Kurşun Koleksiyonu Sergisi, Balıkesir ve Kuva-yi Milliye Odası, Gösterim Odası, Kütüphane ve Özçekim Odası gibi bölümler bulunuyor.

MEZİTLİ'DE YEŞİL ALAN MİKTARINDA ARTIŞ

Mezitli Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, 2014 yılından 2023 yılına kadar gerçekleştirdiği çalışmaların raporunu paylaştı. Raporda, Mezitli'de yeşil alan miktarının hızla arttığı görüldü.

“İlçemizdeki yeşil alan artışının çevre ve insan sağlığına olumlu etkilerinin olacağına inanıyoruz.”

2014 yılında Mezitli’de kişi başına düşen yeşil alan miktarı 2 metrekare iken 2023 yılında bu sayıda ciddi bir artış görülmüyor. Mezitli Belediyesi’nin çevre dostu politikaları ve sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir çalışma yürüttüğü gözlenirken, 2023 yılına bakıldığında kişi başına düşen yeşil alan miktarının 4,5 metrekareye çıktığı belirtiliyor. Belediye, bu raporlar doğrultusunda 2014 ve 2023 yılları arasında toplamda 612 bin metrekarelik yeşil alan artışı sağlayarak rekor seviyelere ulaştırdı.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, her geçen gün değer kazanan Mezitli’nin ciddi nüfus artışı yaşadığını belirterek, 2014 yılından bu yana ilçenin daha yeşil bir şehir olması adına büyük gayret gösterdiklerini söyledi. Başkan Tarhan; “2014 yılından bu yana Mezitli’nin daha yeşil bir şehir olması adına tüm gayretimizi gösterdik. Geriye baktığımızda bunu sağladığımızı görmek bizleri son derece

memnun ediyor. Göreve geldiğimizde ilçemizde 86 parkımız mevcuttu. Belediye olarak 69 adet parkımızı daha Mezitlimize kazandırdık. Hobi Bahçesi projesini hayata geçirerek, 12 ayrı hobi bahçesinde 355 kişiye yer verdik. İlçemizin çeşitli yerlerinde 78 adet koruluk yaparak, yeşil alan sayısını arttırdık. Halkımızın sağlığını, çevre kalitesini göz önünde bulundurarak, kişi başına düşen yeşil alan miktarını 2 metrekareden 4,5 metrekareye yükselttik. İlçemiz her geçen gün değer kazanıyor ve ciddi ölçüde göç alıyor. 2014 yılından 2023 yılına kadar ki nüfus artışını göz önünde bulundurduğumuz da kişi başına düşen yeşil alan miktarının yüksek olduğunu görebiliriz. Yeşil alanların yükselmesiyle birlikte, hava kalitesinin artması ve halkımızın daha sağlıklı bir ortamda yaşamasını hedefledik ve bu ilkeyle çalışmalarımıza devam edeceğiz. 9 yıl içinde 1 metrekare yeşil alan ranta açılmamıştır. Tarım alanları, narenciye bahçesi korunmuştur” şeklinde konuştu.

MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOOPERATİFLER ÜRETİYOR, MELSA HALKLA BULUŞTURUYOR

Muğla Büyükşehir Belediyesi kuruluşu MELSA Türkiye'nin farklı şehirlerinden ve Muğla'nın 13 ilçesinden 15 kooperatifin 130 çeşit farklı ürününü tüketici ile buluşturuyor.

**“Vatandaşlar
MELSA
şubelerinden
yöresel ürünlere
ulaşabiliyor,
sipariş verebiliyor.”**

Tarım, kooperatifleşmeye ve yerel üreticinin kalkınmasına büyük önem veren Muğla Büyükşehir Belediyesi, üretim kooperatifleri yanında tüketim kooperatiflerinin oluşması ve ürünlerin üreticiden tüketiciye aracsız ulaşması için çalışmalarına devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi kooperatiflerin ürettiği 130 çeşit ürünün vatandaşlarla buluştuğu MELSA'da hem üreticinin hem tüketicinin kazandığı bir zincir oluşturdu. MELSA Muğla'nın 13 ilçesinden, Aydın ve Mersin'den birer kooperatif olmak üzere 15 üretim kooperatifinin yöresel ve el yapımı ürünlerini vatandaşlarla buluşturuyor. Zeytin yağı ve zeytin çeşitleri, sirke,

hububat, konserve, kuru meyve, kuru baklagiller, aromatik bitki yağları, dekoratif ürünler, sabun gibi daha birçok ürün MELSA aracılığı ile halkla buluşuyor.

Muğla'da Tarımsal Güçbirliği'ni kurarak tüm kooperatifleri bir çatı altında toplayan Büyükşehir Belediyesi MELSA ile de bu kooperatiflerin ürünlerinin aracsız halka ulaşmasını sağlıyor. Vatandaşlar MELSA şubelerinden ya da <https://www.muglaelsanatlari.com.tr/> adresinden yöresel ürünlere ulaşabiliyor, sipariş verebiliyor. Ayrıca vatandaşlar MELSA üzerinden deprem bölgesine destek kolisini de ücretsiz gönderebiliyor.

AKKAYA BARAJI ESKİ GÜNLERİNE DÖNDÜ

Niğde Belediyesi tarafından faaliyete geçirilen “İleri Biyolojik Arıtma Tesisi” ile Türkiye’deki 485 kuş türünden 224’ünün gözlemlendiği kentin önemli bir tatlı su havzası olan Akkaya Barajı yeniden eski günlerine döndü. Baharla birlikte yeniden flamingo sürülerinin toplandığı barajda tam bir görsel şenlik oluştu.

“Şehrimizin en büyük sıkıntılarından birisi olan arıtma sorununu çözdük.”

En büyük yatırımın sağlığa ve doğaya yatırım olduğunu ifade eden Niğde Belediye Başkanı Emrah Özdemir; “Niğde Belediyesi olarak büyüyen şehrin ihtiyacını karşılamakta yetersiz kalan mevcut arıtma tesisinin yerine, 2045 yılına kadar teknik ömre sahip, 500.000 kişilik nüfusun ihtiyaçlarını karşılayabilecek kapasitede, kendi enerjisini kendisi üreten İleri Biyolojik Atık Su Arıtma tesisinin yapımını tamamladık ve halkımızın hizmetine soktuk. Bu yatırım ile şehrimizin en büyük sıkıntılarından birisi olan ve bir çevre felaketine dönüşmek üzere olan arıtma sorununu çözdük. Hayata geçirdiği projelerde ve sunduğu hizmetlerde halk sağlığını, çevreyi ve su kaynaklarını korumayı esas alan Belediyemiz kendi öz kaynaklarıyla bu büyük sağlık yatırımını gerçekleştirmiştir” dedi.

Bu yatırımın toplam maliyeti 180 milyon TL olup tesis kendi enerjisini kendisi

ürettiği için enerji maliyeti açısından büyük bir tasarruf sağlamaktadır. “İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi” ile Türkiye’deki 485 kuş türünden 224’ünün gözlemlendiği şehrimizin önemli bir tatlı su havzası olan Akkaya Barajı “doğal hayatın merkezi” haline gelmiştir. Senelerdir Niğde ve Bor’un en büyük sorunlarından biri olan Akkaya Barajındaki kötü koku İleri Biyolojik Atık Su Arıtma tesisi ile artık son buldu. Tesise gelen atık su, neredeyse içme suyu kadar temiz hale geldikten sonra doğaya bırakılmaktadır.

GÜNEŞTEN ENERJİ ÜRETİYORUZ

Yeni Arıtma tesisine kurulan güneş enerji santrallerinden son altı ay içinde 600.000 dolarlık gelir elde ettiklerini söyleyen Niğde Belediye Başkanı Emrah Özdemir, “Niğde Belediyesi olarak şehrimize alternatif enerji kaynakları kazandırdık ve kazandırmaya devam edeceğiz” dedi.

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERİN ÜSSÜ HALİNE GELİYOR

Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi Güler'in öncülüğünde Ordu'da, son yıllarda üretimi artan 15 tür tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriliyor.

"İlaç ve kozmetik sanayisi ile ekonomimize katkı sunacağız."

Tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğinin önemli ekonomik kazançları olacağını belirten Başkan Güler, "Fındıktan dönüm başına 2 bin, 2 bin 500 civarı gelir elde ederken, tıbbi ve aromatik bitkilerden 60, 70 bin civarı kazanç elde etmek mümkün. Tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi ile ekonomimize ciddi anlamda katkı sağlayacağız" dedi.

Ordu, kozmetik ve ilaç sanayinin ham maddelerinden olan tıbbi ve aromatik bitkilerin üssü haline geliyor. Başkan Güler'in öncülüğünde lavantadan ekinezyaya, kantarondan tıbbi naneye kadar üretim denemesi yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler yeterli olgunluğa ulaşması ile hasat edilerek Karadeniz'in ilk ve tek olan Biyo-inovasyon merkezinde işlemlerden geçirilerek

bitkilerden katma değeri yüksek ürünler elde etmek amacı ile sabun, yağ, çay gibi ürün denemeleri yapılıyor.

İlaç ve kozmetik sanayinde kullanılan tıbbi aromatik bitkilerin Ordu'nun ekonomisine katkı sunacağını söyleyen Başkan Güler, "Ordu'da tarımda öncülük yapıyoruz. Klasik belediyeciliğin dışında çalışmalar yapıyoruz. Ekonomimize katkı sunacak tıbbi aromatik bitkiler yetiştiriyoruz. Baktığınızda fındıktan dönümünden 2 bin 2 bin 500 TL kazanırken tıbbi aromatik bitkilerden 60, 70 bin TL kazanmak mümkün. Salepten ekinezyaya melisaya kadar ürünler üretiyoruz. Bu ürünler aynı zamanda ilaç ve makyaj malzemesi yapımında kullanılabilir. Dolayısıyla bu çalışmalarla ekonomimize katkı sunmuş oluyoruz" şeklinde konuştu.

TEPEBAŞI BELEDİYESİ KENT ÇİÇEKLERİ İLE GÜZELLEŞİYOR

Tepebaşı Belediyesi, seralarında ürettiği on binlerce çiçek ile kent genelinde rengârenk bir görüntü oluşturmayı sürdürüyor.

“Vatandaşlar da kent genelinde gerçekleştirilen çiçeklendirme çalışmalarından memnuniyet duyduğunu belirtiyor.”

Çiçek üretimine yaz-kış devam edilirken, seralarda yetişen yıllık ortalama 200 bin çiçek, Tepebaşı'nın görünümüne güzellik katıyor. Tepebaşı Belediyesi, seralarında yetiştirdiği çiçekler ile ilçenin dört bir yanını süslemeye devam ediyor.

Tepebaşı Belediyesi, Park ve Bahçeler Müdürlüğü bünyesindeki Zincirlikuyu Mahallesi'nde bulunan seralarında yetiştirilen çiçekler, ilçenin dört bir yanını renklendiriyor. 75 dönümlük arazi üzerinde kurulu bulunan seralarda ve fidanlık alanda, bitkilerin bakımının yanı sıra mevsimlik çiçek üretimi de

gerçekleştiriliyor. Tepebaşı Belediyesi, kendi kurduğu tam otomasyonlu seralarda çeşitli türlerde binlerce yazlık ve kışlık çiçek üretirken; bu çiçekler, Tepebaşı'nın çiçeklendirilmesinde büyük rol oynuyor. Serada yetiştirilen çiçekler, bitkiler ve çeşitli ağaçlar sayesinde Tepebaşı'nın parkları, sokakları, refüjleri rengârenk bir görünüm kazanıyor. Seralarda üretilen Çin karanfili, petunya, aslanağzı, alisyum, top kadife, ipek çiçeği, sardunya, gaillardia, margarit papatyası, ekinazy, ateş çiçeği, zinnea ve calendula türlerinden çiçeklerin ekimi, belediye ekiplerince sürdürülüyor.

GENÇLER 'DOĞA' İÇİN YÜRÜDÜ

Yıldırım Belediyesi Değirmen gençlik iyilik hareketi gönüllüleri Zeyniler 'de gerçekleştirdikleri doğa yürüyüşü sonrası 200 kilogram atık topladı.

“Doğal, tarihi ve kültürel zenginliklerimizi paylaşmak kadar korumak da çok önemli.”

Bursa Yıldırım Belediyesi Değirmen Gençlik İyilik Hareketi gönüllüleri, Zeyniler'de düzenledikleri yürüyüşün ardından bölgede 200 kilogram atık topladı.

Yıldırım Belediyesi Değirmen Gençlik İyilik Hareketi Gençlik Haftası kapsamında doğa yürüyüşü gerçekleştirdi. Zeyniler Su Yolu bölgesindeki 4,5 kilometrelik parkurda Yıldırım'ın doğal zenginliklerini ve yeşilin bin bir tonunu deneyimleme imkânı bulan katılımcılar dönüş yolunda ise bölgede çöp topladı. Plastik atıktan otomobil parçalarına, kıyafetten ev

eşyasına 200 kilogram çöp toplayan gençler, duyarlılık çağrısı yaptı.

FARKINDALIK OLUŞTURUYORUZ

Yıldırım'ın tarihi, kültürel, doğal zenginlikleri sadece Bursa'nın değil Türkiye'nin değeri olduğunu hatırlatan Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, “Bu değerleri paylaşmak kadar korumanın da çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Bundan dolayı 4 yılı aşkın süredir doğa yürüyüşleri düzenleyerek bir farkındalık oluşturmaya çalışıyoruz. Değirmen Gençlik İyilik Hareketi gönüllülerimiz de bu minvalde bir etkinliğe imza attı. Kendilerini kutluyorum” dedi.

Otobüs Durakları ve Banklar Kütüphaneye Dönüşürse

Özel bir tasarım şirketi, şehir mobilyalarını bambaşka yorumlayarak durakları ve bankları sokak kütüphanelerine dönüştüren bir konsept tasarım yarattı.

"Cultural Constellations" adlı seride, yarı saydam şişirilebilir PVC malzemeden yapılmış raflar kullanılarak otobüs durakları ve banklar gibi kamusal alan unsurları kütüphanelere dönüştürülüyor. Bu benzersiz proje, kitapların sergilendiği raflar sayesinde insanlara erişilebilir bir okuma deneyimi sunuyor. Bu yenilikçi proje, kamusal alanların işlevini genişleterek, şehirlerdeki kültürel deneyimi zenginleştiriyor ve kitap okumanın yaygınlaşmasına katkıda bulunuyor.

Yeni bir projede kullanılan şişirilebilir PVC malzeme, taşıması ve montajı kolay olmasıyla dikkat çekiyor. Otobüs durakları ve banklar

gibi kamusal alan unsurları, bu malzemeye yapılan yarı saydam raflarla kütüphanelere dönüştürülüyor. Bu yenilikçi tasarım, içeriye bol miktarda doğal ışığın girmesini sağlayarak okuyuculara davetkâr bir atmosfer sunuyor. Bu raflar aynı zamanda yerel sanatçılar ve yazarlar için sergileme alanları oluşturarak onlara bir platform sunuyor. Bu proje, kullanışlılığı ve estetik tasarımıyla dikkat çekiyor ve kamusal alanlarda kültürel etkileşimi teşvik ediyor. Yerel topluluklar için değerli bir kaynak haline gelen bu kütüphane benzeri unsurlar, insanların keyifle vakit geçirmesini sağlarken aynı zamanda sanat ve edebiyatın yayılmasına katkıda bulunuyor.

Kaynak: <https://www.instagram.com/p/Cq7wyleKTf6/>

Spor Yapana Otobüs Bileti Hediye

Romanya'nın Cluj-Napoca şehrinde belediye başkanı, insanları spor yapmaya teşvik etmenin etkili ve eğlenceli bir yolunu buldu. Otobüse binen kullanıcılar 20 squat karşılığında ücretsiz seyahat edebiliyor.

Bu orijinal yaklaşım, insanlara ücretsiz bir ulaşım bileti kazanma fırsatı veriyor. İlkeler oldukça basit: Özel olarak kurulan kameranin önünde 20 squat yaparak, şehrin tüm ulaşım açısından 7 gün boyunca ücretsiz olarak yararlanabileceğiniz bir bileti elde edebiliyorsunuz.

Bu yenilikçi sistem, hem fiziksel aktiviteyi teşvik etmeyi hem de toplu taşıma kullanımını artırmayı amaçlıyor. Otobüs duraklarına yerleştirilen özel tasarım, insanları egzersiz yapmaya teşvik ediyor. Sağlık bileti konsepti, toplumun genel sağlığını desteklemeyi hedefliyor. Bu uygulama, insanları

fiziksel aktiviteye teşvik ederek obeziteyle mücadelede yardımcı olmayı amaçlıyor. Aynı zamanda, ücretsiz ulaşım bileti kazanma motivasyonu ile insanların toplu taşıma araçlarını tercih etmelerini sağlayarak trafik sorununa da bir çözüm sunuyor.

Sağlık bileti sistemi, hem insanların sağlıklı bir yaşam tarzı benimsemelerini teşvik ediyor hem de toplu taşımaya olan ilgiyi artırarak sürdürülebilir bir ulaşım modelinin benimsenmesine katkıda bulunuyor. Bu yenilikçi girişim, sağlık ve ulaşım alanlarını bir araya getirerek toplumun refahını artırmayı hedefliyor.

GELECEĞİN ŞEHİR SAĞLIĞI ACİLLERİ

Gelecekte şehirlerde, artan nüfus, değişen çevresel koşullar ve yaşam tarzı faktörleriyle birlikte bir dizi sağlık sorunuyla karşılaşacağız. Bu sorunlar, şehir sağlığı acilleri olarak adlandırılır ve sağlık hizmetlerinin acil müdahalesini gerektirir.

Yerel krizler ve acil durumlar, şehirlerin ekonomik faaliyetlerini etkileyebilir, çevreye zarar verebilir, kritik altyapı hizmetlerini kesintiye uğratabilir ve doğrudan veya dolaylı olarak sağlığı etkileyebilir. Bu nedenle, şehirlerin dirençli olması, krizlere hazırlıklı olması ve halk sağlığını korumak için etkili müdahale ve kriz yönetimi kapasitesine sahip olması son derece önemlidir.

COVID-19 salgınının retrospektif bir değerlendirmesi yerine, şu an gelecekteki halk sağlığı krizlerine yönelik hazırlık dönemine odaklanmanın önemi göz ardı edilemez. Devletlerin, sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için önleme ve müdahale kapasitelerini güçlendirmek, hazırlık düzeyini iyileştirmek ve birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirmek gibi önlemlere odaklanmaları gerekmektedir.

Bu dönemde, halk sağlığı krizlerinin etkilerini azaltma amacıyla alınan önlemlerin kapsamlı bir değerlendirmesi yapılmalıdır.

Hükümetler, gelecekteki salgın risklerine karşı daha iyi bir hazırlık sağlamak için bu değerlendirmelerden elde edilen bilgileri kullanmalıdır. Özellikle, sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için kaynakları doğru bir şekilde tahsis etmek ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi gibi stratejik adımlar atılmalıdır. Ayrıca, gelecekteki krizlere yönelik müdahale kapasitesini güçlendirmek amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği ve koordinasyonun artırılması da önemlidir. Bilgi paylaşımı, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi, araştırma ve geliştirmeye yapılan yatırımlar gibi alanlarda daha etkili bir işbirliği sağlanmalıdır.

“Gelecekteki krizlere yönelik müdahale kapasitesini güçlendirmek amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği ve koordinasyon artırılmalıdır.”

Bununla birlikte hükümetlerin COVID-19 salgınının etkilerini geride bırakmak yerine gelecekteki halk sağlığı krizlerine yönelik hazırlık yapmaya odaklanmaları gerekmektedir. Bu, önleme ve müdahale kapasitelerinin güçlendirilmesi, hazırlık düzeyinin iyileştirilmesi ve sağlık sistemlerinin dayanıklılığının artırılması gibi stratejik adımları içermelidir. Ayrıca, ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği ve koordinasyonun artırılması da önemli bir faktördür.

GELECEK KRİZLERE ACİL ÇÖZÜM!

Yaklaşan krizlerin yaşamlar ve geçim kaynakları üzerindeki etkisini sınırlamak için hükümetler, sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için acilen harekete geçmelidir. Yakın tarihli bir Dünya Bankası raporuna göre, tehditlerin ve risk faktörlerinin daha hızlı tanımlanmasını sağlayan dirençli bir sağlık sistemi entegre edilmiştir; çevik ve bu nedenle gelişen ihtiyaçlara hızla yanıt verebilen; şokları tutmak için emici; ve uyarlanabilir, sağlık hizmeti kesintilerini en aza indirmek için.

Dünya Bankası, bu dayanıklılık gündeminde düşük ve orta gelirli ülkelerle çalışıyor. 34 milyar dolarlık küresel sağlık portföyümüz, birinci basamak sağlık hizmetlerini ve temel halk sağlığı işlevlerini güçlendirerek ülkelerin özellikle yoksul ve savunmasız insanlar için sonuçları iyileştirmeye yönelik kapsamlı bir yaklaşım benimsemelerine yardımcı olan 240'tan fazla proje içermektedir. Örneğin, Haziran 2022'de Dünya Bankası, sağlık iş gücünü güçlendirmeyi ve toplum sağlığı merkezlerini acil durumlara daha iyi yanıt verecek ve özellikle en savunmasız topluluklara kaliteli hizmetler sunacak şekilde donatmayı amaçlayan Pakistan'ın Ulusal Sağlık Destek Programı için 258 milyon doları onayladı.

Yeni oluşturulan Pandemi Fonu, çok ihtiyaç duyulan mali desteğin gelişmekte olan ülkelere yönlendirilmesine yardımcı olarak kritik boşlukları doldurmaya yönelik ek bir araçtır. Önleme ve müdahale tedbirlerini desteklerken ve bir sonraki sağlık krizinden önce hazırlık

durumunu iyileştirirken. G20'nin desteğiyle kurulan fon, bağımsız bağışçıların, alıcı ülke hükümetlerinin, hayırsever vakıfların ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan kapsayıcı bir kurul tarafından yönetiliyor.

Ülkeler pandemi sonrası toparlanmaya doğru ilerlerken enflasyon, borç sürdürülebilirliği, iklim değişikliği, yaşlanan nüfus, yüksek kronik hastalık yükü ve sosyoekonomik ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik zorluklar gibi ek zorluklarla karşı karşıya kalıyor. Dirençli sağlık sistemleri, hizmetlerin diğer sağlık krizlerini önleme ve yönetmeye hazır olma durumunu iyileştirerek ve temel işlevleri güçlendirerek bu zorlukların etkisini azaltabilir.

GELECEĞİN ŞEHİR SAĞLIĞI ACİLLERİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, DOĞAL AFETLER

İklim değişikliği, kentleşme süreci, ormansızlaşma, su kıtlığı, arazi kullanımında yapılan değişiklikler, patojenlerin hayvanlardan insanlara bulaşması ve çatışmalardan kaynaklanan kırılganlık gibi faktörler nedeniyle gelecekte halk sağlığı krizlerinin sıklığı artacaktır.

Öncelikle, iklim değişikliği sağlık üzerinde önemli etkileri olan hava koşullarının değişimiyle ilişkilidir. Artan sıcaklık, aşırı hava olayları, su kaynaklarının azalması gibi faktörler, bulaşıcı hastalıkların yayılımını etkileyebilir ve besin güvenliği ile su temini gibi temel sağlık gereksinimlerini olumsuz etkileyebilir.

“Sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için kaynakları doğru bir şekilde tahsis etmek ve sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi gibi stratejik adımlar atılmalıdır.”

Kentleşme ve ormansızlaşma, doğal ekosistemlerin bozulmasına ve yaşam alanlarının kaybına neden olmaktadır. Bu durum, insanların vektörlerle (örneğin, sivrisinekler) temas etme olasılığını artırarak, bulaşıcı hastalıkların yayılma riskini artırır. Ayrıca, kentsel alanlardaki yoğun nüfus, hijyen koşullarının kötüleşmesine ve salgın hastalıkların hızla yayılmasına katkıda bulunabilir. Su kıtlığı, sağlıklı ve güvenli içme suyu kaynaklarının azalmasına ve hijyen koşullarının bozulmasına yol açabilir. Su kaynaklarının yetersizliği, hijyenik koşulların sağlanmasını zorlaştırabilir ve su kaynaklı hastalıkların yayılma riskini artırabilir. Arazi kullanımındaki değişiklikler, ormanların tahrip edilmesi, tarım alanlarının artması veya doğal habitatların bozulması gibi etkilerle sonuçlanabilir. Bu durum, insanların vahşi yaşamla daha fazla temas etmesine ve zoonotik hastalıkların (hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklar) ortaya çıkma olasılığını artırabilir.

Son olarak, çatışmaların ve istikrarsızlığın olduğu bölgelerde halk sağlığı krizleri daha da kötüleşebilir. Çatışmalar, sağlık altyapısının tahrip olmasına, sağlık hizmetlerinin ulaşılabilirliğinin azalmasına ve temel sağlık gereksinimlerinin karşılanmasının zorlaşmasına neden olabilir. Bu faktörler, gelecekte daha sık ve karmaşık halk sağlığı krizleri

yaşanmasına neden olabileceği için, hükümetler ve ilgili paydaşlar arasında daha iyi bir işbirliği ve koordinasyonun sağlanması gerekmektedir. Önleyici stratejilerin geliştirilmesi, sağlık sistemlerinin dayanıklılığının artırılması, erken uyarı sistemlerinin kurulması ve toplumların bilinçlendirilmesi gibi önlemler, gelecekteki halk sağlığı krizlerinin etkilerini en aza indirmeye yardımcı olabilir.

"Yaklaşan krizlerin yaşamlar ve geçim kaynakları üzerindeki etkisini sınırlamak için hükümetler, sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için acilen harekete geçmelidir."

GELECEĞİN ŞEHİR SAĞLIĞI ACİLLERİNDE BULAŞICI HASTALIKLAR VE SALGINLAR

Farklı ülkeler ve bölgeler, yaklaşan krizlerin yaşam koşullarına ve geçim kaynaklarına etkisini sınırlamak amacıyla çeşitli ihtiyaçlar ve yaklaşımlar benimsemektedir. Bu durum, bulaşıcı hastalıklar gibi ortaya çıkan krizlere yönelik sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmaya yönelik çabaları içermektedir.

Örneğin, Kamboçya gibi bir sıcak noktada bulunan ülkeler, insan, hayvan ve çevre sağlığının birbirleriyle bağlantılı olduğunu dikkate alarak, çok sektörlü işbirliğini geliştirme konusunda önemli adımlar atmaktadır. Bu bağlamda, sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi, sağlık sektörü paydaşları arasında daha iyi bir koordinasyonun sağlanması ve risklerin erken tespiti ve müdahalesine odaklanması gibi tedbirler öncelikli hale gelmektedir.

Kenya, bulaşıcı hastalıkların kontrol altına alınmasında etkili bir şekilde hareket etmek için

“Şehirleşme süreci, sağlık üzerinde çeşitli etkileri olan karmaşık bir fenomen olarak kabul edilmektedir.”

sürveyans sistemlerini güçlendirme ve laboratuvar kapasitesini artırma konusuna odaklanmaktadır. Böylelikle, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi, hızlı teşhis ve doğru verilerin elde edilmesi gibi önemli adımlar atılarak, salgınların yayılmasının engellenmesi ve etkilerinin minimize edilmesi amaçlanmaktadır.

Benzer şekilde, Bangladeş gibi ülkeler gelecekteki pandemilere karşı daha etkili bir şekilde mücadele etmek için sağlık tesislerinin, sağlık personelinin ve mikrobiyoloji laboratuvarlarının kapasitelerini artırmaya yönelik çalışmalara öncelik vermektedir. Bu kapsamda, altyapının güçlendirilmesi, teknik ve teknolojik kaynakların iyileştirilmesi ve eğitim programlarının desteklenmesi gibi önlemler, sağlık sistemlerinin daha dirençli hale getirilmesi için önemli adımları temsil etmektedir.

Sonuç olarak, yaklaşan krizlerin yaşamlar ve geçim kaynakları üzerindeki etkisini sınırlamak için hükümetlerin acilen

harekete geçmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, ülkelerin ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için çeşitli yaklaşımların benimsenmesi önemlidir. Böylelikle, krizlerin etkilerinin en aza indirilmesi ve toplumların daha güçlü bir şekilde bu tür olaylarla başa çıkabilmesi sağlanabilir.

Dünya Bankası İnsani Gelişmeden Sorumlu Başkan Yardımcısı Mamta Murthi, "Dayanıklı sağlık sistemlerine yatırım yapmak, hükümetlerin uzun vadeli kararlılığını ve eylemini gerektirdiğini" vurguluyor!

COVID-19 kriz müdahalesinin ardından daralan sağlık bütçeleri ile ülkeler, beşeri sermayeyi korumak ve özellikle herkes için sağlık hizmetleri sağlamak amacıyla halk sağlığı, hastalıkları önleme ve birinci basamak sağlık hizmetleri gibi alanlar da dâhil olmak üzere sağlık harcamalarında öncelikler belirlemelidir.

Hükümetlerin sağlık sistemlerini daha esnek hale getirmek için yapabilecekleri çeşitli eylemler ise aşağıdaki gibi yer almalıdır:

- Güçlü halk sağlığı kurumlarına ve sağlık krizleri için çevik, kanıta dayalı karar vermeye yatırım yapmak,
- Farkındalık ve erken uyarı fonksiyonlarının geliştirilmesi,
- Toplum sağlığı işgücünü genişletmek ve PPR için çok disiplinli yetkinlikler oluşturmak,
- PPR yatırımlarına öncelik verme ve takip etme,
- Risk iletişimini ve topluluk katılımını güçlendirme,
- Entegre halk sağlığı işlevleriyle birinci basamak sağlık hizmetlerine yatırım yapmak,
- Kaliteli yasal ve düzenleyici çerçevelerin geliştirilmesi.

GELECEĞİN ŞEHİR SAĞLIĞI ACİLLERİNDE DUYGUSAL ZORLUKLAR

Şehirleşme süreci, sağlık üzerinde çeşitli etkileri olan karmaşık bir fenomen olarak kabul edilmektedir. Hızlı şehirleşme, yetersiz altyapı, kalitesiz yaşam koşulları, sosyal izolasyon ve aşırı nüfus gibi faktörlerle ilişkilendirilmiştir. Bu faktörler, insanların duygusal sağlığını etkileyebilir ve gelecekteki sağlık acillerinde duygusal zorlukları artırabilir. Ayrıca, şehirleşmenin insanlar arasındaki ilişkiler ve destek sistemleri üzerindeki etkileri de duygusal zorlukları tetikleyebilmektedir. Geleceğin şehir sağlığı acillerindeki duygusal zorluklar, bir dizi etkiye sahiptir. İnsanlar acil durumlarla karşı karşıya geldiğinde korku, kaygı ve panik gibi

duygusal tepkiler yaşayabilir. Ayrıca, sağlık hizmetlerinin sınırlı olması, acil durumlarla başa çıkmak için yetersiz kaynakların kullanılması ve sosyal destek sistemlerinin zayıflığı gibi faktörler de duygusal zorlukları artırabilir. Bu durum, toplumun duygusal ve psikolojik sağlığını olumsuz yönde etkileyebilir ve gelecekteki acillerin etkilerini daha da artırabilir.

“İklim değişikliği sağlık üzerinde önemli etkileri olan hava koşullarının değişimiyle ilişkilidir.

Geleceğin şehir sağlığı acillerinde duygusal zorluklar, hızla şehirleşen dünyamızda giderek önem kazanmaktadır. İklim değişikliği, salgın hastalıklar ve doğal afetler gibi acil durumlar, insanların duygusal sağlığını etkileyebilir ve toplumun psikolojik dayanıklılığını test edebilir. Bu nedenle, gelecekteki sağlık acillerine yönelik hazırlık çalışmalarında, duygusal zorlukları göz önünde bulundurmak ve sağlıklı bir şehir ortamı oluşturmak önemlidir. Bu amaçla, sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi, toplumun psikolojik dayanıklılığının artırılması ve acil durumlarla başa çıkmak için etkili destek sistemleri oluşturulması gerekmektedir.

SONUÇ

Yerel krizlere karşı dirençli olmak için şehirler, halk sağlığı, erken uyarı sistemleri gibi önleyici önlemleri benimsemeli ve işletmelidir. Ayrıca mevcut ve gelecekteki tehlikelere karşı kırılganlığı azaltacak önlemler alınmalıdır. Şehir tasarımı, yönetim

ve planlama süreçleri, risk azaltma ve önleme rolü oynamaktadır. Bu nedenle, yerel dirençlilik stratejileri ve planları, acil durum yönetimiyle entegre edilmelidir. Yerel yönetimler, şehir sağlığı ve halk sağlığında liderlik rollerini üstlenmeli ve şehirlerin tehlike azaltma ve uyum sağlama önceliklerini belirlemelidir. Ayrıca kritik altyapıları gözden geçirmeli ve güçlendirmelidirler. Bununla birlikte, şehir sakinlerinin daha sağlıklı, sürdürülebilir, adil ve dayanıklı şehirlerde yaşayabilmesi için çaba göstermelidirler.

Sonuç olarak, yerel krizler ve acil durumlar, şehir sağlığını derinden etkileyebilen önemli faktörlerdir. Şehirler, hazırlıklı olmak, müdahale yeteneklerini geliştirmek ve risk azaltma stratejileri benimsemek suretiyle bu acil durumlarla başa çıkabilirler. Yerel yönetimlerin liderlik rolü üstlenmesi ve sürdürülebilir, sağlıklı ve dayanıklı şehirlerin oluşturulması için önlem alınması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. <https://blogs.worldbank.org/voices/preparing-now-next-health-emergencies>
2. <https://www.bmj.com/content/375/bmj.n2879>
3. <https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1409704/retrieve>
4. <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/11/03/countries-need-to-fundamentally-change-health-systems-to-better-prepare-for-future-shocks>
5. <https://chat.openai.com/> Yapay zekâdan yararlanılmıştır.

ATIK YÖNETİMİNDE GELECEKTEKİ OLASI SORUNLAR

2 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği'ne göre atık; üreticisi veya fiilen elinde bulundurulan gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyaldir.

DOÇ. DR. DİLEK ÖZTAŞ

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT
ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI A.D.

ASLI ECE ACAR FİLİZCİ

DOKTORA ÖĞRENCİSİ
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Atık yönetimi ise; bu atığın oluşumunun önlenmesi, kaynağında azaltılması, yeniden kullanılması, özelliğine ve türüne göre ayrılması, biriktirilmesi, toplanması, geçici depolanması, taşınması, ara depolanması, geri dönüşümü, enerji geri kazanımı dâhil geri kazanılması, bertarafı, bertaraf işlemleri sonrası izlenmesi, kontrolü ve denetimi faaliyetlerinin bütünüdür.

Mevzuatta atık yönetimi, atık türlerinin çok çeşitli olmasından dolayı gruplara ayrılmıştır. Bunlar; belediye atıkları, tıbbi atıklar, ambalaj atıkları, hafriyat toprağı ile inşaat ve inşaat yıkıntı atıkları, tehlikeli atıklar, atık yağlar, bitkisel atık yağlar, akümülatör ve atık pil, atık elektrikli ve elektronik cihazlar, hurdaya çıkarılmış motorlu taşıtlar ve ömrünü tamamlamış lastikler gibidir. (Şakacı, Özkaya, 2021)

Genel olarak atık yönetiminde sorumluluk; her türlü atıkla ilgili kuralları belirleme, uygulanmasını izleme ve denetleme görevi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndadır. Bakanlık'a

ek olarak belediye yasaları ve ilgili konuya dair yönetmelikler ile, çöpler ve ambalaj atıklarının sorumluluğunu belediyelere verilmiştir. (Şakacı, Özkaya, 2021)

Atık yönetim süreçlerinde bertaraf işlemi için 4 seçenek tercih edilmektedir;

- **Vahşi (Düzensiz) Depolama:** Katı atıkların rastgele dökülerek yer altı ve yerüstü su kirliliği, toprak kirliliği, patlama ve yangın tehlikesi başta olmak üzere görüntü kirliliği, toz ve kötü koku yayılması gibi birçok çevresel soruna yol açabildiği bir yöntemdir. Herhangi bir yalıtım ve drenaj sistemi olmayan bu depolama sisteminde çöp sızıntı sularının yeraltı suyuna karışarak kirlilemesi, atmosfere salınan metan gazları ve rahatsızlık verici görüntüsü açısından şehirlerin en büyük problemlerinden biridir.
- **Düzenli depolama:** Geçirimsizliği sağlayan ve çöplerden kaynaklanacak

sızıntıları biriktirecek drenaj sistemi olan alanlara çöplerin dökülmesi, sürekli sıkıştırılması ve üzerlerinin toprakla örtülmesi sonucu atıkların bertaraf edildiği bir sistemdir.

Arazi kapasitesine ulaşınca çürüme sonucu oluşan gazların uzaklaştırılması için boru tertibatı bulunmaktadır.

- **Kompostlama:** Biyolojik olarak bozunabilir maddelerin mikroorganizmalar yardımıyla parçalanıp, tarımsal organik atıklar

olarak geri dönüşümünü sağlayan bir sistemdir. Kompostlama ile depolanacak çöp kütlesinde %40-60 oranında bir azalma sağlanabilmektedir.

- **Yakma:** Yakma prosesi atıktan enerji, mineral ve/veya kimyasal içeriğin geri kazanımının sağlanmasına yönelik bir yöntem olsa da tesislerden çevreye yayılan dioksin, furan, sülfür ve nitrojen oksitleri, kurşun ve diğer ağır metallerle çevre kirliliğinin en

büyük kaynağını oluşturmaktadır. Olumlu göstererek atık yakma tesisleri ile atık sorunlarının üstünü örtmenin kolay bir yolu bulunmuş olmaktadır.

2021 yılında yayımlanan TÜİK 2020 atık istatistiklerine göre toplam atık 2018 yılı atık miktarına göre %10,5 artış göstermiştir. 2020 yılında toplam atık miktarının yaklaşık %31'i belediyeler tarafından toplanmıştır.

Belediyeler atıklardan kurtulmak için çeşitli yollara başvurmaktadır.

Tablo 1. 2018-2020 Toplam Atık Miktarı ve Atık Yönetiminde Belediyenin Payı

	2018	2020
Toplam Atık Miktarı	94.870.818 ton	104.848.864 ton
Belediye Tarafından Toplanan Atık Miktarı	32.209.221 ton	32.324.472 ton
Atık Yönetiminde Belediyenin Payı	%34	%31

2020 yılında tercih edilen bu yollar; belediye çöplüklerine gönderme (%16,99), düzenli depolama tesislerine gönderme (%69,43), açıkta yakma (%0,06), dereye ve göle dökme (%0,002), gömme (%0,021), araziye dökme (%0,3), kompostlama (%0,36) ve diğer geri kazanım tesislerine gönderme (%12,8) şeklindedir.

Düşük seviyeli ve orta seviyeli atıkların büyük çoğunluğu hemen bertaraf edilmeye uygun şekilde bulunmadığı için belirli malzemeler ile karıştırılmaları gerekmektedir. Bu atıklar geçmişte bazı ülkeler tarafından okyanusta bertaraf edilmişlerdir. Ancak bu durum 1972 Londra Konvansiyonu'nda yasaklandıktan sonra, atıkların bertaraf yöntemine karar verilmeye kadar depolarda bekletilme dönemi başlamıştır (Konukbay, 2018). Bu nedenle belediyeler atık yönetimi sürecinde yaklaşık %70 kadar atığı düzenli depolama tesislerine göndermektedir. Geriye kalan atıklar; yaklaşık %0,39'unun dereye ve göle boşaltılması veya araziye dökülmesi

durumundan kaynaklı toprağı, yer altı sularını, akarsuları, deniz ve okyanusları; açıkta yakıldıklarında ise havayı kirliletmektedir.

Atık Yönetim Sistemi ve Akıllı Atık Yönetim Sistemi

Dünyada sanayileşme ve kentleşmenin etkisiyle kaynaklar bilinçsizce kullanılmakta ve bu tüketim sonucu atıklar daha da fazla oluşmaya devam etmektedir (Gündüzalp ve Güven, 2016). Dünya yılda ciddi bir rakam olarak 2,01 milyar ton kentsel atık üretiyorken; 2050 yılına kadar bu değerin 3,40 milyar tona çıkması beklenmektedir (The World Bank, Data Topics 2020). Bu ciddi artış gösteren atık miktarının; bireyi, sağlığı, doğayı ve ekonomiyi etkilemesi kaçınılmazdır.

Akıllı şehirler son dönemde sıklıkla duyulan bir kavramdır. Belediyeler de; gelişen teknolojik şartlara uyum göstererek akıllı şehirlere dönüşüm yolunda, akıllı atık yönetim sistemleri üzerinde çalışmalara başlamışlardır (Kırkoca ve Avdan, 2018) "Sıfır Atık

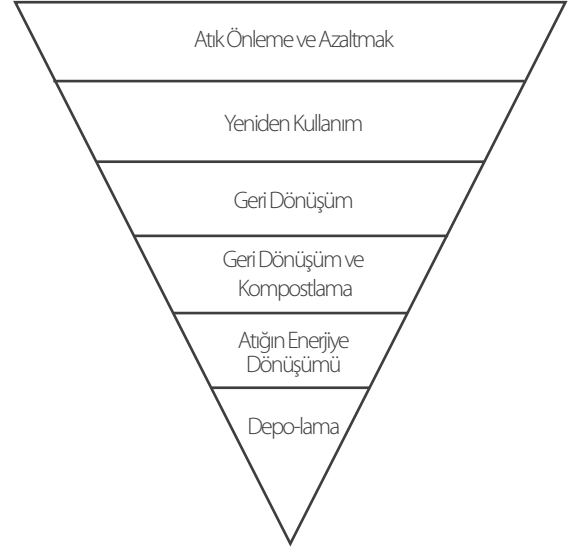
Sistemi" ve "Akıllı Atık Toplama" gibi uygulamalar ile, çevrenin daha yaşanılabilir ve sağlıklı bir hale getirilmesi hedeflenmektedir (Şakacı, Özkaya, 2021).

Sıfır Atık Sistemi ile temel hedef 'sıfır atık'tır. Daha sonra sırasıyla atığa yönelik; azaltma, tekrar kullanma, geri dönüşüm, enerji geri kazanımı ve bertaraf gelmektedir. Bu sistemde atıklara direkt kaynağında müdahale etmenin büyük fark yaratması beklenmektedir.

'Akıllı Atık Toplama', genel olarak atık miktarlarının doluluk oranlarının takip edilmesi, atığı türlerine göre ayırarak uygun toplama yöntemi, atığın transferi için en etkin yolların oluşturulması, geri dönüşümü ve uygun bir şekilde bertaraf edilmesi süreçlerini kapsamaktadır (Gürçan ve Açıksöz, 2023). Mevcut atık yönetim sistemi ile karşılaştırıldığında (Şekil 1 ve Şekil 2), akıllı atık yönetim sisteminin zaman, maliyet ve çevre kirliliğinde büyük bir fark yaratması beklenmektedir.

Şekil 1. Mevcut Atık Yönetim Sistemi Hiyerarşisi

Şekil 2. Akıllı Atık Yönetimi Hiyerarşisi

Kaynak: Gürçan, Açığsöz. Akıllı Atık Yönetimi ve Örnek Uygulamalar. 2023.

Dünyadan Akıllı Atık Yönetim Sistemi Örnek Uygulamaları

- Viyana – Avusturya atıktan enerji üretim sistemi ile şehrin yaklaşık %70'inin ısıtma ihtiyacını çöplerden sağlamaktadır (Canlı, 2019).
- Kopenhag – Danimarka yeniden dönüşümü olmayan atıkların; tesislerde yakılması ve dönüşüm teknolojisi sırasında oluşan elektrik enerjisi ile ısıtılan suyun şehrin ısıtmaya yönelik altyapısını karşılamaktadır (Karayılmaz & Özker, 2020).
- Amsterdam – Hollanda Climate Street Projesi ile atık kutularının güneş enerjisi destekli olması sağlanmıştır (Gürçan ve Açığsöz, 2023).
- Barcelona – İspanya akıllı sayaçlar yardımıyla evsel ve endüstriyel vb. atıkları ayıran bir sistem kurmuştur (Akkan, 2018).
- Seul – Güney Kore sensör yardımıyla çöp toplama maliyetini %43 azaltmıştır (Bülbül, 2019).

Türkiye'den Akıllı Atık Yönetim Sistemi Örnek Uygulamaları

- Ankara Entegre Katı Atık Tesisi Projesi ile şehrin 24 saatlik enerji ihtiyacının yaklaşık %5'ini karşılamaktadır (Karayılmaz & Özker, 2020).
- Antalya Katı Atık Entegre Değerlendirme Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisi ile atıkları bileşenlerinden metan gazı elde ederek bu gazı evlerin elektrik ihtiyacını karşılamak için kullanmaktadır (Gürçan ve Açığsöz, 2023).
- İstanbul Akıllı Geri Dönüşüm Konteyneri Projesi ile atılan atık seviyelerinin atık seviyesi algılayıcıları ile belirlenmesi sonucunda kişilerin İstanbulKart'larına para yüklemesi yapılmaktadır (Gürçan ve Açığsöz, 2023).
- Konya Katı Atık Yönetimi Projesi ile metan gazından elektrik enerjisi üretilerek günlük 26 bin evin elektrik ihtiyacı karşılanmaktadır (Gürçan ve Açığsöz, 2023).
- Ereğli – Zonguldak sensör yardımıyla çöp toplama

sürecindeki yakıt, enerji, zaman ve maliyet giderleri azaltılmaktadır (Yalçınkaya vd, 2019).

Sonuç ve Öneriler

Sanayileşme ve kentleşmenin getirdiği problemlerin başında gelen atıklar; sürdürülebilir ve yaşanabilir bir dünya için sorun teşkil etmektedir. Günümüzde atık yönetimlerine dair büyük adımlar atılmazsa muhtemel gelecekte karşılaşılabilecek çevresel ve bireysel sorunlar ve bunların etkileri çok ciddi olacaktır. Atıkları doğrudan veya dolaylı olarak bazı sorunlarına neden olmaktadır (Tablo 2.)

Bu sebeple günümüz dünyasında atık yönetimi tüm devletler tarafından ele alınması gereken oldukça hassas bir konudur. Atık yönetiminin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi sonucunda ortaya çıkan riskler başta iklim olmak üzere bireysel, çevresel ve ekonomik faktörleri olumsuz etkilemektedir. Bireyden devlete kadar olan her seviyede atık yönetimi bir sorumluluk olarak benimsenmelidir. Atık yönetim sürecinde belediyeler önemli bir rol üstlenmektedir. Ülkemizde yaklaşık 3 atıktan biri belediyeler tarafından toplanmaktadır. Bu çerçevede;

Atık Yönetiminde Atık İşlemi	Atık Yönetiminde Kullanılan Yollar	Doğrudan Etki	Dolaylı Etki
Ayıklama (ayırma) işlemi			
1. Tekrar kullanım	Yakma	✓ Hava kirliliği ✓ Patlama ihtimali ✓ Yangın riski ✓ Ozon tabakasının tahribatı	✓ Küresel ısınma ✓ Tedhit altında olan türlerin neslinin tükenmesi ✓ Biyolojik çeşitlilikte kayıplar ✓ Görüntü kirliliği ✓ Toz, kötü koku yayılması ✓ Sağlık üzerinde etkileri
2. Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım			
Bertaraf işlemi			
1. Vahşi Depolama	I. Dereye ve göle dökme II. Araziye dökme	✓ Yeraltı ve yerüstü sularının kirliliği ✓ Toprak kirliliği ✓ Hava kirliliği ✓ İçme suyu temini sorunları ✓ Çölleşme ✓ Bitki örtüsünün zarar görmesi	
2. Düzenli Depolama	I. Kontrolsüz depolama II. Bio-organik maddelerin zamanla gaz oluşturmaları	✓ Yeraltı ve yerüstü sularının kirliliği ✓ Ozon tabakasının tahribatı	
3. Kompostlama			
4. Yakma	Açıkta yakma	✓ Hava kirliliği ✓ Patlama ihtimali ✓ Yangın riski ✓ Ozon tabakasının tahribatı	

Tablo 2. Atık Yönetiminde Kullanılan Yolların Doğrudan ve Dolaylı Etkileri

- Sıfır Atık Sistemleri ve Akıllı Atık Yönetim Sistemleri hakkında farkındalık yaratılmalıdır.
- Atıkların toplanması ve taşınması sırasında olası tehlikelere karşı çalışan kişiler bilgilendirilmelidir.
- Tüketim çılgınlığını azaltmaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Tüketicileri 'geri dönüşüm' hakkında bilgilendirip, bu ürünleri tercih etmeleri sağlanmalıdır.
- Atıkların toplanıp taşınması ve yok edilmesinde görevli birimlerin işbirliği içerisinde çalışması sağlanmalıdır.
- Gelişmiş ülkelerin atıklarının diğer ülkelere (atığı kabul eden ülkelere) gönderilmesi durumunda kabul eden ülkeler üstlerindeki riski arttırmaktadır.
- Gelişen teknolojiye ayak uydurularak akıllı sistemler üzerinde güncellemelere ve gelişmelere devam edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Akkan, M. M. (2018). Akıllı kent ve akıllı uygulamalar: Konya-Barcelona incelemesi. <http://www.kto.org.tr/d/file/akilli-kent-ve-akilli-uygulamalar-konya-barcelona-m.mustafa-akkan.pdf>
- Bülbül, B. (2019). Kamusal mekanlarda akıllı kent teknolojileriyle veri elde edilmesi ve kamusal alanın değerlendirilmesi. *Yapı Bilgi Modelleme Cilt: 01 Sayı: 02 ISSN 2687-4660*.
- Canlı, E. (2019). Dijital çağın dönüşen kentleri akıllı kentler: Londra örneği. *Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Konya, 133 s.*
- Gündüzalp, A. A., & Güven, S. (2016). Atık, çeşitleri, atık yönetimi, geri dönüşüm ve tüketici: Çankaya belediyesi ve semt tüketicileri örneği. *Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi, 9(1), 1-19*.
- Gürçan, C. Açıksöz, S. 2023. Akıllı Atık Yönetimi ve Örnek Uygulamalar. *Kent Akademisi. 16(1), 577-594. DOI: 10.35674/kent.881639*
- Karayılmaz, C., & Özker, A. N. (2020). Kamusal nitelikli özel malların sunumunda akıllı şehirler olgusu: Akıllı şehir uygulamalarında küresel değişimler. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 22(38), 82-100*.
- Kirkoca, K., Avdan, Z. Y. Akıllı Şehirlerin Akıllı Atık Yönetimi Çözümleri, 7. Uzaktan Algılama CBS Sempozyumu, 2018.
- Konukbay, A. Radyolojik/Nükleer Savunma ve Güvenlik, KBRN Savunma ve Güvenlik, 2018, s.88.
- Şakacı, B. K., & Özkaya, S. Çevre Yönetimi Kapsamında Türkiye'de Atık Yönetimi: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Örneği ve Öneriler. *Kamu Yönetimi ve Teknoloji Dergisi, 2(2), 57-71*.
- World Bank, (2016), Kaza, Slipa; Yao, Lisa; Bhada-Tata, Perinaz; Van Woerden, Frank; "What A Waste 2.0", Urban Development Series, A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050, World Bank Group, s. 5- 295.
- Yalçınkaya, B., Ünal, M. A., Yılmaz, B., & Özdemirci, F. (2019). Bilgi yönetimi ve bilgi güvenliği. In *Bilgi Yönetim Sistemleri Belgelendirme ve Bilgi Güvenliği Merkezi (BİL- BEM) Yayınları No: 5 (Vol. 53, Issue 9), Ankara, 37 s.*
- 2 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği. Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150402-2.htm>
- TÜİK 2020 Atık İstatistikleri, Erişim Adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Atik-Istatistikleri-2020-37198> [https://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=atik-yonetimi-ders-notlari-\(vize\).pdf](https://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=atik-yonetimi-ders-notlari-(vize).pdf)

KENT YAŞAMINDAKİ SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE SOSYAL HİZMETİN YERİ

Kent yerleşimlerinin insanlık tarihi kadar eski olduğu bilinmektedir. İlk ortaya çıktığı dönemlerden bu yana kentler ekonomik fırsatlar, yerel pazarlar yoluyla ticaretin geliştiği, sosyo kültürel ve teknoloji değişiminin gerçekleştiği yerler olarak işlev sürmüştür.

HAŞİM KIRAZ

SOSYAL HİZMET UZMANI
S.B.Ü. ANKARA DR. SAMİ ULLUS ÇOCUK
SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI EĞİTİM VE
ARAŞTIRMA HASTANESİ
SOSYAL HİZMET BİRİM SORUMLUSU

Bu işlevleri nedeniyle tarihsel süreçte kent yerleşimlerine genellikle olumlu anlamlar yüklenmiş, kentlerin gelişmiş, özgürlükçü, modern birimler olduğu düşünülmüştür.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (United Nations Population Fund -UNFPA), 2022 verilerine göre dünya nüfusunun 8 milyar olduğu, bu oranın 2050'de 9.7 milyar, 2100'de ise 10.4 milyara ulaşacağı ifade edilmiştir (1). Günümüzde dünya nüfusunun yarısından fazlası (%57) kentlerde yaşamaktadır ve nüfus artışı ile birlikte kentlerde yaşayan nüfusun da artacağı bildirilmektedir (2).

Günümüzde artık kentler, nüfusun büyük bir bölümünün yaşadığı daha katmanlı ve karmaşık yerler haline gelmiştir. Sunduğu pek çok fırsatın yanı sıra pek çok sorunu da barındıran kent yaşamının nasıl düzenlenmesi gerektiği konusu, politikacılar, şehir planlamacılarına, sağlık

personelinden, eğitimcilere kadar farklı meslek gruplarının ilgi alanındadır. Bu meslek gruplarından biri de sosyal hizmettir.

Sosyal hizmet, sosyal değişimi ve gelişimi, sosyal bütünleşmeyi ve insanları (ekonomik, politik, sosyal, eğitimsel, cinsiyet ya da psikolojik yönlerden) güçlendirilmesini ve özgürleşmelerini destekleyen uygulama temelli bir meslek ve akademik disiplindir. Sosyal hizmet, sosyal adalet, insan hakları, ortak sorumluluk ve farklılıklara saygı ilkelerini merkeze alır (3).

Sosyal hizmetin tanımı incelendiğinde mesleğin çalışma alanının son derece kapsamlı olduğu görülebilir. Gerçekten de sosyal hizmet mesleği ihtiyaç içinde olan bir bireyden, gruplara, topluluklara kadar farklı işlevlere sahiptir. Bir başka deyişle sosyal hizmet, genel kanının aksine, yalnızca yoksullukla ilgili çalışmalar yapmakla kalmaz aynı zamanda hak savunuculuğu, kaynak

bulma, eğitim, danışmanlık, psiko sosyal destek, fiziksel çevrenin bireyler, topluluklar için uygun hale getirilmesi gibi son derece geniş yelpazede çalışmalar gerçekleştirir. Bu çalışmada, kent yaşamında bireylerin grupların ve toplulukların karşılaştıkları sorunlar ve ihtiyaçlara yönelik sosyal hizmetin verdiği yanıtların neler olabileceği üzerinde durulacaktır.

KENT YAŞAMI: FIRSATLAR/ZORLUKLAR

Kentleşme sürecine ilişkin verilerin gösterdiği gibi 1800'lerin başında dünya nüfusunun sadece %2'si şehirlerde yaşarken, bugün, nüfusun yarısından fazlası kentsel alanlarda yaşamaktadır. Günümüzde artık mega kentlerden söz edilmektedir. Birleşmiş Milletlerin tanımına göre nüfusu 10 milyonun üzerinde olan yerleşim yerleri mega kentler olarak anılmaktadır. 2018 yılında 33 olan mega kent sayısının 2030'da 43'e yükselmesi öngörülmektedir (4).

Kent yaşamının bu kadar çekici olmasının ekonomik, sosyal, psikolojik ve kimi zaman da zorunlu nedenleri olabilmektedir. Kent yaşamının, kırsala göre, bireyler için sunduğu iş fırsatları, teknoloji olanakları, eğlence, daha çeşitlenmiş bir sosyal yaşam, bireyselleşme ve özgürlük imkanlarının yanı sıra güvenlik, daha gelişmiş konut seçenekleri, eğitim, sağlık gibi hizmetlere ulaşmanın görece kolay olması gibi durumlar fırsatlar olarak ifade edilebilmektedir.

Bireylerin istediği, ihtiyacı olduğu ve ulaşmayı hedeflediği tüm bu fırsatlardan bağımsız olarak kent yaşamı beraberinde pek çok zorluğu da getirmektedir.

Nüfus Yoğunluğu

Dünya nüfusunun artışına paralel olarak kentlerin nüfus yoğunlukları da artmaktadır. Nüfus yoğunluğu, kentin sunduğu fırsatların herkes tarafından erişilebilir olmasını ve eşit bir biçimde kullanılmasını engelleyebilmektedir. Ayrıca, nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte çevresel bozulmalarda da önemli artışlar görülmektedir. Bu durum da insan sağlığını tehdit edebilmektedir.

Çevresel Bozulmalar

Bugün dünyanın gündeminde daha önce hiç olmadığı kadar iklim krizi konusu bulunmaktadır. Bunun en temel nedeni ise dünyanın hemen her bölgesinde iklim krizinin etkilerinin gözle görülür hale gelmesi ve maalesef insanlar tarafından en ağır biçimde deneyimlenmesidir. Küresel ısınmadaki artışa bağlı olarak yaşanan kuraklık, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının kuruması, buzulların erimesi, denizlerin ısınması, yine ısınmaya bağlı olarak bir türlü önüne geçilemeyen orman yangınları, hava kirliliği gibi yaşanan pek çok sorun mücadele edilmesi gereken konular olarak dünya gündeminde yer almaktadır. Bu sorunun sonuçları da yine neredeyse tüm dünya nüfusu açısından, açlık, salgın

hastalıklardaki artış, bazı toplulukların bulundukları yerlerden göç etmek zorunda kalması, bitki ve hayvan çeşitliliğinde azalma gibi bazıları geri döndürülemez durumlara yol açmaktadır.

Kentlerdeki yaşam da bu sorunlardan doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenmektedir. Son dönemde ülkemizin de içinde bulunduğu pek çok kent merkezi aşırı ısınmalar, kısa sürede çok miktarda yağın aşırı yağışlar nedeniyle yaşanan seller, orman yangınları gibi pek çok sorunla boğuşmaktadır. Bu sorunların yanı sıra hava, su ve toprağın kirlenmesi insan yaşamını doğrudan etkilemektedir. Örneğin, Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yayınlanan bir rapora göre, dünya genelindeki hava kirliliği dünya nüfusunun %92'sini etkilemektedir. Türkiye de hava kirliliğinin yüksek olduğu ülkeler arasındadır. Özellikle İstanbul, Ankara, Adana gibi büyük şehirlerdeki kirlilik sağlıksız düzeyde bulunmuştur. Tüm dünyada hava kirliliği nedeniyle yaşanan ölümler "bulaşıcı olmayan hastalıklar arasında üçüncü sırada" yer almaktadır (5).

Kentlerdeki çevresel bozulmaların bir başka nedeni de atık yönetimindeki sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Fabrika atıkları, kanalizasyon atıkları gibi tüm canlılar açısından ciddi riskler içeren atıkların nasıl dönüştürüleceği konusu ciddi önlemler gerektirmektedir.

Afetler, Krizler

Afet, "toplumun olağan yaşam düzenini bozarak, can ve mal kayıplarına neden olan, onun yanıt verme ve uyum sağlama kapasitesini aşarak, dış yardım gereksinimi

Fırsatlar	Zorluklar
- Ekonomik büyüme - Teknolojik gelişme - Sosyo kültürel çeşitlilik ve olanaklar	- Nüfus yoğunluğu - Çevresel bozulmalar - Afetler/krizler - Sosyal sorunlar

doğuran, ekolojik olaylar" (6) olarak ifade etmektedir. Türlerine ve oluş nedenlerine göre değişmekle birlikte afetler genellikle uzun süre ve yaygın etkilere sahiptirler. Depremler, seller, kuraklıklar, yangınlar, çığ düşmesi gibi doğal afetler olabileceği gibi, nükleer kazalar, taşımacılık kazaları gibi insan eliyle de gerçekleşen kazalar da afete yol açabilir.

Özellikle kent merkezlerinde yaşanan afetler pek çok kaybın yaşanmasına sebebiyet verebilmektedir. Örneğin, 2020 yılının başlarında başlayan COVID-19 pandemisi küresel bir salgın olarak tüm dünyada afet etkisi yaratan bir olay olarak karşımıza çıkmış ve özellikle kentlerde yaşayan nüfusun trajik sorunlarla karşılaşmasına yol açmıştır. Afetlerin kent yaşamına olumsuz etkilerine ilişkin diğer bir çarpıcı örnek de Türkiye'de, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan ve pek çok kenti etkileyen depremlerdir. Bu depremlerin etkisi maalesef halen devam etmektedir.

Sosyal Sorunlar

Tüm fırsatlarına karşın kentlerde yaşam herkes açısından her zaman çok ideal olmamaktadır. Özellikle büyük kent merkezlerinde nüfus yoğunluğu nedeniyle, barınma, ulaşım, güvenlik, eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçların tüm nüfus açısından karşılanması konusunda ciddi eşitsizlikler olabilmektedir.

Göç olgusu da kentlerde var olan sosyal sorunları doğrudan etkileyen bir konudur. Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) 2022 Dünya Göç Raporu'na göre (7) 2020'de dünyada yaklaşık 281 milyon uluslararası göçmen bulunmakta ve bu da

küresel nüfusun %3,6'sına denk gelmektedir. Türkiye 3,6 milyon ile dünyadaki en kalabalık mülteci nüfusuna ev sahipliği yapan ülke konumundadır. Sınırlı bir coğrafi alanda artan nüfus, göçü kabul eden ve göç eden topluluklar açısından kaynak bölüşüm sorununu trajik bir biçimde arttırmaktadır.

Nüfus yoğunluğunun yanı sıra kentlerdeki sosyal sorunları arttıran temel konulardan bir diğeri de yoksulluk konusudur. Özellikle gelişmekte olan ekonomilerde yaşayan nüfus grupları açısından yoksulluk ciddi bir sorun olmaya, bireyleri, kentsel hizmetleri doğrudan etkileyen ve kent yaşamının risklerini arttıran bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya genelinde aşırı yoksulluğun 2030'a kadar artmaya devam edeceği öngörülmektedir. Yine dünya genelinde tüm kent sakinlerinin üçte birinin yoksul olduğu tahmin edilmektedir, bu da dünyadaki toplam yoksulların dörtte birini karşılık gelmektedir (8) Yoksulluk olgusu ise yalnızca gelir açısından yoksun olmak anlamına gelmemekte aynı zamanda sağlık, eğitim, istihdam olanakları, sosyal yaşam gibi çok temel alanlardan da yoksun olmak anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle yoksulluk olgusu farklı biçimlerde insanın varoluşunu tehdit eden çok boyutlu bir olgudur.

Sıralanan tüm bu sosyal sorunların yanı sıra çocuklar, kadınlar, engelli bireyler, yaşlılar gibi kırılgan nüfus grupları içinde sayılan gruplar açısından da kentlerin sağladığı olanakların kimi zaman yeterli olmadığı görülmektedir.

Yukarıda sıralanan bu sorunların çözümü için uluslararası düzeyde

önlemler alınmasına ihtiyaç bulunduğu anlayışı doğmuştur. Bu anlayışın sonu olarak da Birleşmiş Milletler tarafından Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri adı altında 17 temel hedef belirlenmiştir. Bu hedefler, açlığa ve yoksulluğa son verilmesinden, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına, güvenli ve sürdürülebilir enerjinin yaygınlaştırılmasından, iklim değişikliğinin etkileriyle mücadele edilmesine kadar günümüzde toplumların karşı karşıya kaldığı tüm sorun alanlarına ilişkin hedefleri kapsamaktadır. Sosyal hizmet mesleği, doğrudan bu sorunlardan etkilenen müracaatçı grupları ile çalışmaktadır (9). Dolayısıyla kentlerde yaşanan sorunların çözümünde de doğrudan rol alan meslek gruplarından biridir.

Özetle, kent merkezleri, kırsala göre görece ekonomik, sosyal/kültürel, teknolojik alanlarda daha fazla fırsat barındıran yerleşim birimleridir. Tarihsel süreç içinde de kentlerin çekiciliği giderek artmıştır. Ancak özellikle artan nüfus yoğunluğu ve dünya genelinde yaşanan iklim krizi ve ekonomik krizlerin etkisi dünyanın her bölgesini etkilediği gibi büyük nüfus gruplarının daha dar bir coğrafi alanda yaşadığı kent merkezlerini de olumsuz biçimde etkilemiştir. Bu da kent planlaması ve kentlerde daha sürdürülebilir bir yaşamın organize edilmesi konusuna dikkatlerin yönelmesine neden olmuştur. Bu konuda yapılması gerekenler hakkında farklı pek çok öneri bulunmaktadır. Akıllı, sürdürülebilir kent tasarımları, kent yaşamında inovasyon ve teknolojinin kullanımı, iklim krizi ile mücadele, afetlere hazırlık,

sosyal eşitsizliklerin giderilerek tüm nüfus grupları için sosyal içermenin sağlanmasını hedefleyen politikalar gibi geniş kapsamlı önlemler pek çok farklı uluslararası ve ulusal kuruluşlar tarafından tartışılmakta ve önlemler geliştirilmektedir. Sözü edilen bu önlemlerin uygulanmasında sosyal hizmet mesleği de önemli bir yere sahiptir.

KENTSEL MEKANLARDA SOSYAL HİZMET UYGULAMALARI

Çevre olgusu sosyal hizmet mesleği açısından son derece önemli bir olgudur. Sosyal hizmet literatüründe "çevresi içinde birey" yaklaşımı temeldir ve uygulamalar bu temele göre biçimlendirilir. Buradaki "çevre" kavramı yalnızca insanın içinde yaşadığı fiziksel çevreyi değil aynı zamanda insanın etkileşimde olduğu ve yaşamını sürdürmesi için gereken, eğitim, sağlık, barınma, istihdam, sosyal kabul görme gibi, çok katmanlı tüm sistemleri ifade eder. İnsanların karşılaştıkları sorunların içinde bulundukları bu sistemlerle olan etkileşimlerinden ortaya çıktığı düşüncesi sosyal hizmette önemli bir temeldir. Örneğin, kentte yaşayan engelli bir bireyin iş bulması, istihdam dünyasının gerektirdiği becerilere sahip olması ile yakından ilişkilidir. Ancak engelli bireyin yaşadığı kent, eğitim alacağı kurumlar eğer onun bağımsız bir biçimde hareket edebilmesine olanak vermiyorsa eğitime katılması sınırlanacak bu da iş dünyası için gereken niteliklere sahip olmasını kısıtlayacaktır. Bu durumda asıl engel, kişinin kendisinden değil, onu engelleyen fiziksel ve eğitsel çevreden kaynaklanmaktadır. Engelli bir bireyin engelli olmayan diğer kişiler gibi eğitim olanaklarına ulaşması için gerekli yasal ve fiziksel düzenlemeleri yapmayan sosyal politikacılar

da sistemin bir başka boyutunu oluşturmaktadır. İşte sosyal hizmet uzmanları engelli bir bireyle çalışırken tüm bu sistemi değerlendirerek, çözüm için hangi noktalarla temas etmeleri gerektiğini ortaya koyarak müdahalelerini gerçekleştirmektedirler.

Yukarıda sözü edilen iklim krizinin kent merkezlerindeki etkisi nedeniyle yaşanan durumlara müdahalelerde sosyal hizmet uzmanları, bu felaketlerden etkilenen bireyler, aileler, gruplar ve toplumla çalışmakta özellikle de sürdürülebilirlik kavramı temelinde ihtiyaçların ve kaynakların organizasyonunda görev almaktadırlar. Sosyal hizmetin bu uygulama alanı Yeşil Sosyal Hizmet (Green Social Work) olarak adlandırılmaktadır. Yeşil sosyal hizmet, kitlesel tüketimin endüstriyel toplumunun çevreye getirdiği olumsuz sonuçlarla uğraşmanın yanı sıra sosyal sorunların yönetimi için yeni bir paradigmadır (10). Araştırmalar, çevresel bozulmaların temelde bir sosyal adaletsizlik ürettiğini var olan adaletsizlikleri ise derinleştirdiğini göstermektedir. Örneğin kentlerde karşılaşılan hava, su, toprak kirliliğinden daha çok etkilenmek, daha az yeşil alana sahip olmak, kaliteli ve sağlıklı gıdaya ulaşamamak, uygun ve kaliteli hanelerde barınamamak, şiddet ve suçun mağduru olmak gibi riskler kentin yoksul bölgelerinde yaşayan kişiler için her zaman daha çok olmaktadır. Bu nedenle kentte yaşanan herhangi bir afet (sel, kuraklık, salgın hastalık v.b.) kentteki tüm nüfus gruplarını benzer biçimde etkilememektedir. Bu sorunların çözümü ile çalışan sosyal hizmet uzmanları, kentsel dönüşüm, risk azatımı, dayanıklılığın artırılması, özellikle yoksul bölgelerde yapılacak güçlendirme çalışmaları gibi konularda

"Sosyal hizmet, sosyal adalet, insan hakları, ortak sorumluluk ve farklılıklara saygı ilkelerini merkeze alır."

eğitimler, yönlendirmeler, kent sakinlerinin örgütlenmesi, çocuklar, engelli bireyler, kadınlar, yaşlılar, göçmenler gibi kaynaklara ulaşma konusunda diğer nüfus gruplarına göre daha çok risk altında olan grupların korunması konularında çalışmaktadırlar. Ek olarak, sosyal adaletin sağlanabilmesi için araştırmalar, uygulamadan gelen bilgiler ve deneyimler aracılığıyla kamuoyunun dikkatinin çevresel bozulmaların bireyler üzerindeki etkisine yönlendirilmesi ve önlem alınması için politika yapıcıların uyarılması gibi makro düzeydeki çalışmalara da katkı vermektedirler.

Kent temelli sosyal hizmet uygulamalardan bir diğeri de afet yönetimidir. Afetlerin türlerine ve şiddetine göre etkiledikleri bölgeler ve verdikleri zararlar farklılaşabilmektedir. Türü ve nedeni ne olursa olsun sosyal hizmet uzmanları hemen her afette, koruyucu, önleyici ve rehabilite edici işlevlerini gerçekleştirerek sürece müdahale ederler. Afet öncesinde bireylerin ve genel olarak toplumun afete hazır olması için gerekli bilgilendirme, eğitim, güçlendirme çalışmalarının yapılması, afet sırasında, arama-kurtarma, risk ve ihtiyaç belirleme, ihtiyaçlarla kaynakları bir araya getirme, insanların barınma, gıda, sağlık, korunma gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması, afet sonrasında ise afetten etkilenenlerle ilgili yine risk ve ihtiyaç tespitinin yapılması, çocuk, engelli, kronik hastalığa sahip grupların korunması, afet sonrası gelişebilecek psikososyal travmaların etkisinin azaltılması, kurumların hizmetlerinin ihtiyaçlara uygun hale getirilmesi gibi geniş bir alanda çalışmalar yapmaktadırlar (11).

Örneğin, COVID-19 pandemisi ilk ortaya çıktığı dönemlerde herkesin bu hastalığa karşı risk altında olduğu sıklıkla ifade edilmiştir. Ancak ilerleyen süreçlerde toplumun geneli için ifade edilen bu riskin eşit dağılmadığı ortaya çıkmıştır. COVID-19'dan en çok etkilenen gruplar yalnızca en yoksul ve en dışlanmış olanlar değil; aynı zamanda en düşük gelirli, en kötü barınma koşullarına ve yüksek kaliteli açık/ yeşil alana, sağlık sigortasına, sağlıklı gıdaya vb. en az erişime sahip olanlar olduğu görülmüştür. Bu grupların ise kentlerde yoğunlaştığı belirlenmiştir (12). Bu süreçte sosyal hizmet uzmanları, kentlerde COVID-19'dan en çok etkilenen bu gruplar için risk belirleme, kişilerin gıda, sağlık hizmeti gibi ihtiyaçlara erişimi için yerel ve kamu otoriteleri ile işbirliği yapma ve kaynakları bu gruplara yönlendirme, sınırlı da olsa hane ziyaretleri gerçekleştirme, telefon, internet gibi araçları kullanarak müracaatçıları takip etme gibi pek çok görev üstlenmişlerdir (13).

Çevresel bozulmalar ve afetlerin kent yaşamına etkileri ile çalışmanın yanı sıra kent yaşamında karşılaşılan yoksulluk, suça yönelme veya suç mağduru olma, temel haklara ve hizmetlere erişim gibi diğer sorunlar da sosyal hizmet uzmanlarının çalışma alanları içerisinde yer almaktadır. Örneğin, günümüzde pek çok yerel yönetim yoksullar, kadınlar, çocuklar, engelli bireyler, yaşlılar, göçmenler, madde bağımlıları gibi farklı ihtiyaç grupları için özelleştirilmiş hizmetler sunmaktadır. Bu hizmetlerin planlanmasına ve yürütülmesinde de sosyal hizmet uzmanları önemli görevler yürütmektedir.

SONUÇ

Dünya genelinde kentteki yaşam önceki dönemlere göre bir yönüyle hem daha kolay hem de daha zor hale gelmektedir. Artan nüfus ve çevresel bozulmaların yol açtığı iklim krizinin sonuçları, dünya genelinde yaşanan ekonomik krizlerin de eşlik etmesiyle kimi zaman kentteki insanlar açısından baş etmesi çok zor olan pek sorunu da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların çözümü için tartışılan ve ulaşılmaması zorunlu bir hedef olarak konulan sürdürülebilirlik kavramı pek çok alanı kapsamaktadır. BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesi için pek çok kişinin, mesleğin ve kurumun bir arada çalışmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Sosyal hizmet mesleği de bu mesleklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kent temelli sosyal hizmet uygulamaları çevresel bozulmalar, afetler, yoksulluğun bireyler ve gruplar üzerinde yarattığı etkilerle mücadele etmek gibi farklı alanlarda gerçekleştirilmektedir. Bu uygulama süreçlerinde, sosyal hizmet uzmanları BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesi için koruyucu, önleyici, rehabilite edici rollerini yerine getirmektedir. Sosyal hizmet uzmanlarının kentlerde yürütmüş oldukları bu uygulamalar, ihtiyaç içinde olan müracaatçı gruplarının ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olurken aynı zamanda toplumun tümü açısından sosyal adaletin de sağlanmasına katkı vermektedir.

KAYNAKÇA

1. World Population Prospects 2022. 20 Şubat 2023 tarihinde

- https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/wpp2022_summary_of_results.pdf adresinden edinilmiştir.
2. United Nations Conference on Trade and Development 2022. 18 Şubat 2023 tarihinde <https://hbs.unctad.org/total-and-urban-population/> adresinden edinilmiştir.
 3. IFSW 2014, 18 Şubat 2023 tarihinde <https://www.ifsw.org/sosyal-hizmet-nedir/> adresinden edinilmiştir.
 4. The World's Cities in 2018: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, 19 Şubat 2023 tarihinde https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/urbanization/the_worlds_cities_in_2018_data_booklet.pdf adresinden edinilmiştir.
 5. Temiz Hava Hakkı Platformu (2020). Kara Rapor: Hava Kirliliğinin Sağlığa Etkileri, 20 Şubat 2023 tarihinde <file:///C:/Users/asus/Downloads/Hava-Kirliliginin-Saglik-Etkileri.pdf> adresinden edinilmiştir.
 6. Akdur, R. 2000. Afetler ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri. Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3 21. Yüzyılda Türkiye içinde 1-16. Ankara Üniversitesi Basımevi 23 Şubat 2023 tarihinde <https://www.recepakdur.com/media/1370/10-akdur-r-afetler-ve-sag-lik-hizmetleri-tu-rkiye-sorunlarina-c-o-zu-m-konferansi-3-21-yu-zyilda-tu-rki-ye-ankara-u-niversitesi-basimevi-2000.pdf> adresinden edinilmiştir.
 7. International Organization for Migration (IOM) World Migration Report 2022. 23 Şubat 2023 tarihinde <https://worldmigrationreport.iom.int/wmr-2022-interactive/> adresinden edinilmiştir.
 8. UNHABITAT World Cities Report 2022, 24 Şubat 2023 tarihinde https://unhabitat.org/sites/default/files/2022/07/chapter_1_wcr_2022.pdf adresinden edinilmiştir.
 9. İçağasioğlu Çoban, A. S. Attepe Özden, M. D. Pak (2018). Sosyal Hizmet ve Sosyal Gelişim İçin Global Ajanda: Felsefesi, Gelişimi, Kapsamı, Toplum ve Sosyal Hizmet, (29):2: 292-306
 10. Dominelli, Lena (2012). "Yeşil Sosyal Hizmet: Çevre Krizlerinden Çevresel Adalet" (Çeviri Editörü: A. İçağasioğlu Çoban). Nika Yayınevi
 11. Tuncay, T. (2004). Afetlerde Sosyal Hizmet. 1999 Yılı Marmara ve Bolu-Düzce Depremleri Sonrasında Gerçekleştirilen Sosyal Hizmet Uygulamaları. Özbay Ofset Matbaacılık, Ankara.
 12. Haase A (2020) Covid-19 as a Social Crisis and Justice Challenge for Cities. Front. Sociol. doi: 10.3389/fsoc.2020.583638
 13. Okafor, A. (2021). Role of the social worker in the outbreak of pandemics (A case of COVID-19). Cogent Psychology, 8: 1939537 <https://doi.org/10.1080/23311908.2021.1939537>

KENTLERDE İKLİM RİSK YÖNETİMİ VE HALK SAĞLIĞI İLİŞKİSİ

Dünyadaki tüm kentlerde aşırı sıcaklıklara, düşük hava kalitesine, sel ve taşkınlara bağlı can ve mal kayıpları ve sağlık sorunları yaygın bir biçimde görülmektedir.

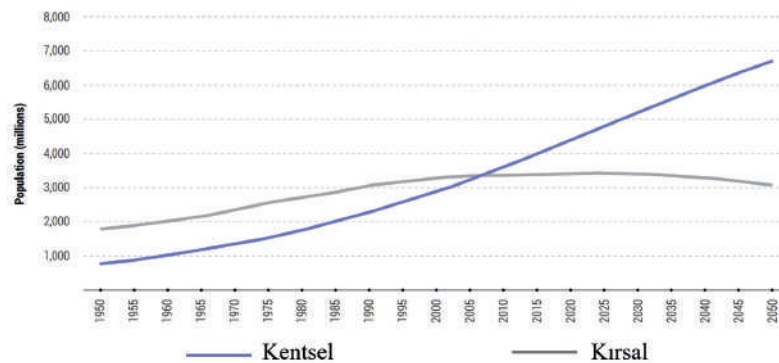
DOÇ. DR. ÇİĞDEM TUĞAÇ

ANKARA HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
BÖLÜMÜ
ÖĞRETİM ÜYESİ

Halihazırda önemli sorun teşkil eden söz konusu etkilerin temel sebebi iklim değişikliğidir. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (Intergovernmental Panel on Climate Change-IPCC) raporlarında da vurgulandığı üzere iklim sistemindeki değişikliklerin ilerleyen süreçte artışına bağlı olarak, bu koşulların daha da olumsuz hale gelmesi öngörülmektedir. Küresel ısınmanın etkisinin yanı sıra, kentlerde nüfus artışına ve bunun sonucu oluşan yüksek nüfus yoğunluğu ve yapılaşmaya bağlı olarak, kentsel ısı adası etkisinin de tüm kentlerde şiddetlenmesi kaçınılmazdır.¹

Birleşmiş Milletler'in açıkladığı güncel sayılara göre günümüzde Dünya nüfusunun %56'sı kentsel alanlarda yaşamaktadır. Bu oranın 2050 yılında %68'e yükselmesi beklenmektedir. Tüm Dünya'da kentleşme süreçleri hızlı bir şekilde gerçekleşmektedir. Özellikle de gelişmekte olan ülkelerin kentlerinde bu husus görülmektedir ve önümüzdeki 30 yıl boyunca kentleşme oranının tüm Dünya'da %12 oranında artması öngörülmektedir. Bunun anlamı küresel çapta kentli nüfusuna iki milyar kişinin eklenecek olmasıdır.²

Şekil 1. Küresel çapta kentsel ve kırsal nüfusun dağılımı (1950-2050)

Kaynak: UN Habitat, 2022

Sera gazı emisyonlarının atmosferdeki miktarının artışı, yalnızca küresel ortalama sıcaklıkları etkilememektedir. Bunun yanı sıra, hava kirliliği koşullarını da etkilemektedir. Kentlerdeki aşırı hava kirliliği, Çin'de 3,91 milyondan fazla kişinin ve Hindistan'da 2,46 milyon kişinin hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Üstelik söz konusu sayılara iklim değişikliğinin neden olduğu gıda güvenliği sorunlarına bağlı yetersiz beslenme, özellikle kentleri etkisi altına alan sıcak hava dalgaları ve diğer komplikasyonlara bağlı ölümler ve diğer etkiler dahil değildir.³

İklim değişikliğinin ortaya çıkardığı söz konusu problemler ve sağlık sorunları, gelişmişlik farkı gözetmeksizin tüm ülkeleri etkilemektedir. Avrupa'da çevresel sorunlar nedeniyle ölümlerin toplam ölümler içindeki payının %20 olduğu ve ayrıca her yıl prematüre doğumlara bağlı ölümlerin sayısının 400 bin düzeyinde olduğu görülmektedir.⁴

Söz konusu örnekler çoğaltılabilir. Ancak küresel çapta iklim değişikliği-kent-sağlık ilişkisinin daha iyi anlaşılması yönünde çaba gösterildiği ve çeşitli çalışmalar yapıldığı bir süreç yaşanmaktadır. Söz konusu ilişkinin anlaşılması bağlamında önemli bir dönüm noktası 2015 yılı olmuş ve bu tarihte iki önemli uluslararası belge kabul edilmiştir. Bunlar; (1) Birleşmiş Milletler 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve (2) Paris İklim Anlaşması'dır. Her iki belgenin de ortak özelliği, iklim değişikliğinin sağlık üzerine önemli etkileri olmasından hareketle, bu etkilerle mücadele edilmesi doğrultusunda

uluslararası, ulusal düzeylerde ve kentler düzeyinde harekete geçilmesi ve bu kapsamda sadece taahhütlerin ortaya konulması değil, acil eylemlerin de gerçekleştirilmesiyle iklim risk yönetiminin yapılmasının vurgulanması olmuştur.⁵

Kentler, Kentliler ve İklim Değişikliği İlişkisi

IPCC Raporları ile de ortaya konulduğu üzere, çağımızda yaşanan iklim değişikliğinin sorumlusu insan faaliyetleridir. Özellikle de kentsel alanlarda gerçekleştirilen endüstri, ulaşım, enerji üretimi gibi faaliyetler ve bu faaliyetlerde tüketilen yüksek düzeyde fosil yakıtlar (petrol, doğalgaz vb.) sadece iklim sistemi ve çevre üzerinde bazısı geri döndürülemez nitelikte etkiler ortaya çıkarmamakta, aynı zamanda insanların ve diğer canlıların yaşamını tehdit eden olumsuz sonuçlara da neden olmaktadır.^{1, 4} Söz konusu sonuçların etkilerini şiddetlendiren bir diğer önemli husus ise kentlerde geçirgen olmayan yüzeylerin ve beton malzeme kullanımının fazla olması, yeşil alanların az miktarda bulunması, kent içinden geçen dere, akarsu gibi su kütlelerinin doğal yapılarının ve yataklarının bozulması ve bunlara müdahale edilmesi ve böylece doğal drenaj unsurlarının yitirilmesidir. Bu nedenle kentler, değişen bir iklimde aşırı yağışlara bağlı sel ve taşkınlara, artan sıcaklıklara koşut olarak ortaya çıkan sıcaklık dalgalarına, kuraklığa ve diğer iklim ile ilişkili afetlere açık duruma gelmektedirler. Söz konusu etkilerle insan sağlığı özellikle kentsel alanlarda üç şekilde (Şekil 2) etkilenmektedir: ⁶

- Aşırı hava olaylarına doğrudan maruz kalma ve bu nedenle

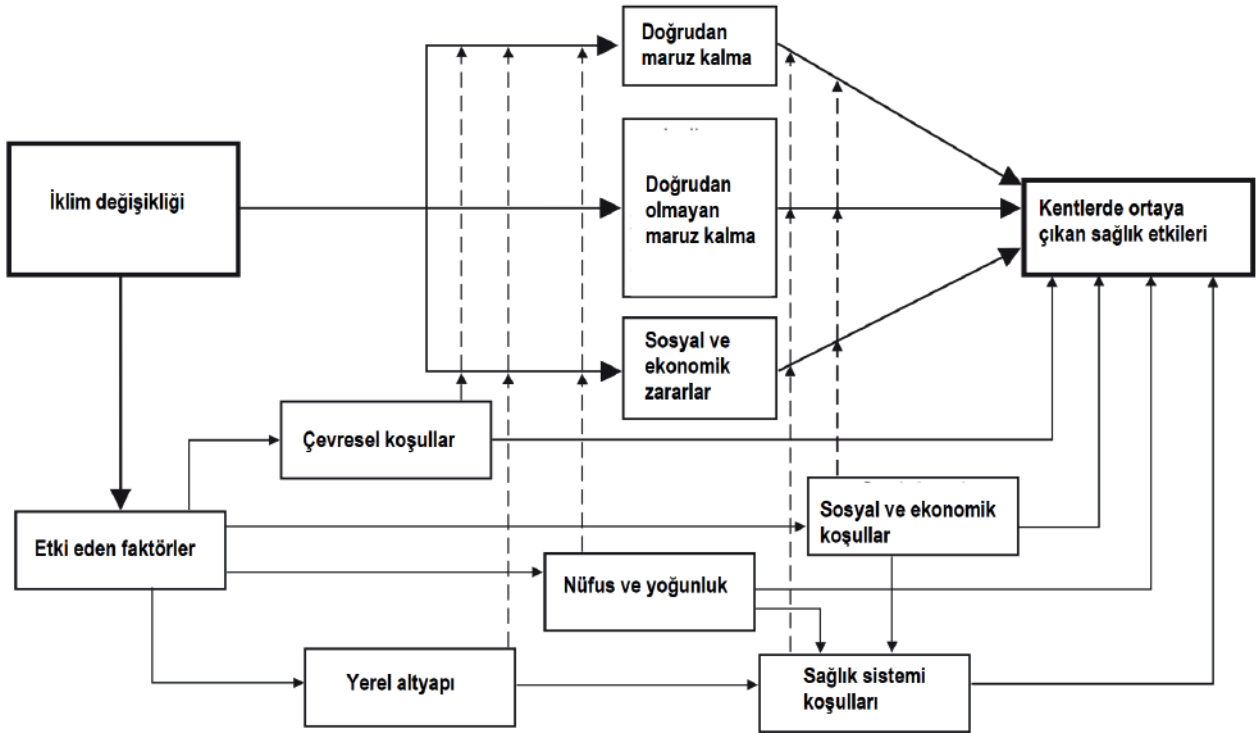
ortaya çıkan fiziksel ve psikolojik travmalar,

- İnsan sağlığının belirleyicileri bağlamında indirekt etkiler ve bu kapsamda örneğin; iklim sistemindeki değişikliklerin ve ortaya çıkan olumsuz sonuçların su, gıda, hava kalitesi gibi konularda ve vektörlerin ekolojik ortamlarında ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlar,
- Aşırı iklim olaylarının sosyal refah ve sosyo-ekonomik sistemler üzerinde etkiler ortaya çıkarması.

IPCC'nin en güncel raporu olan ve 2022 yılında yayımlanan 6. Değerlendirme Raporu'nun Etki, Uyum ve Etkilenebilirliğe ilişkin Çalışma Grubu II Raporu'nda da vurgulandığı gibi küresel ortalama sıcaklığın yüzyılın ortalarına dek 2,7° C artacağı öngörülmektedir. Oysa 2015 yılında kabul edilen Paris İklim Anlaşması'nda küresel ortalama sıcaklık artışının 1,5° C ile sınırlandırılması ve 2° C'nin çok altında bir seviyede tutulması için çaba gösterilmesi hedef olarak tespit edilmiştir. Bu hedefe ulaşmak doğrultusunda ülkeler tarafından Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı Beyanları (Nationally Determined Contributions- NDCs) ortaya konulmuş olsa da IPCC tarafından yapılan hesaplamalar söz konusu NDC'lerin Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için yeterli olmadığını ortaya koymaktadır.^{1, 3}

Kentlerdeki nüfus yoğunluğu ve kentlerde gerçekleştirilen ekonomik aktivitelerin, küresel GSMH'nin %80'nini oluşturması, iklim risk yönetiminde kentlerin odağa alınmasını zorunlu kılmaktadır.⁷ İklim değişikliğinin etkileri dolayısıyla kentsel altyapı yatırımlarından kaynaklanan küresel GSMH'nin %13,9'unun kaybının ötesinde, kentlerde geçim

Şekil 2. Kentlerde iklim değişikliği ve sağlık etkileşiminde temel mekanizmalar

Kaynak: Barata vd., 2011

kaynaklarının ve insan sağlığının etkilenmesi kaçınılmazdır.³ Bir yandan da kentlilerin teknolojiye bağımlı ve doğadan kopuk oluşu nedeniyle, insan faaliyetlerinin başta iklim sistemine verdiği zararları ve doğal çevre üzerinde oluşturduğu baskıyı anlamaları ve bu konularda farkındalık geliştirmeleri güç olabilmektedir. Oysa kentlerdeki nüfus, aynı zamanda iklim değişikliğinden kaynaklanan tehlikeler karşısında en fazla risk altında olanlardır ve iklim risk yönetiminin önemli paydaşları olarak, iklim değişikliğinin etkileri karşısında bilgilendirilmeleri ve ortak eyleme katkı vermeleri bağlamında kapasitelerinin geliştirilmesi gereklidir.⁸

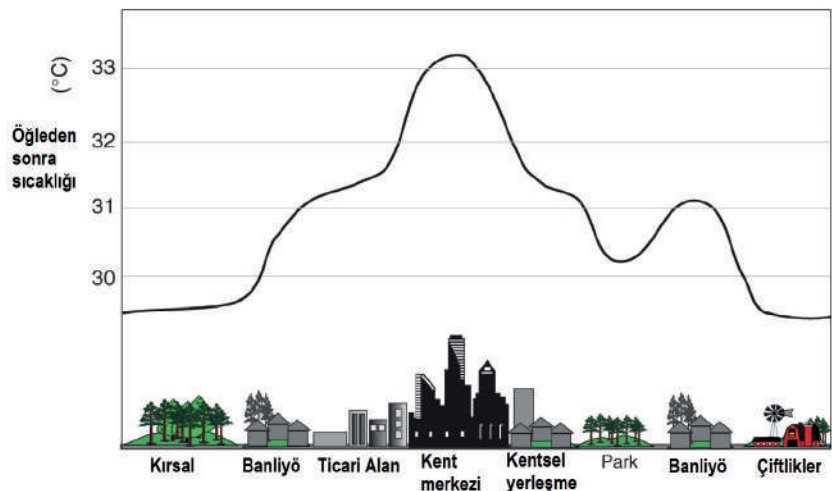
Kentsel alanlar çoğunlukla çevrelerinde yer alan kırsal alanlara kıyasla daha sıcaktır. Söz konusu kentsel ısı adalarının oluşumu özellikle kentteki yer kaplamalarının ve beton yüzeylerinin gündüz sıcaklığı emmesi ve gece bu ısıyı salması sonucu ortaya çıkmaktadır (Şekil 3). Bu sürecin neden

olduğu en önemli etki, soğutma ve ısıtma amaçlı sistemlerin kentliler tarafından daha fazla kullanılması ve iklim değişikliğini şiddetlendirici etki ortaya çıkmasıdır.⁶

Kentlerden kaynaklanan ısı adaları ve bunun gibi etkenlerle iklim değişikliği şiddetlendikçe insan sağlığı açısından çok farklı yönlerden olumsuzlar ortaya çıkmaktadır. İklim değişikliği ile ilişkili aşırı hava olayları, sıcaklık dalgaları,

fırtınalar ve taşkınlar, gıda sistemlerinin sekteye uğraması, su güvenliğinin kaybedilmesi, su ve vektör kaynaklı hastalıklarda artış yaşanması ve bunlara bağlı olarak özellikle bireylerin fiziksel sağlıklarını ve akıl sağlıklarını kaybetmeleri ortaya çıkan temel sağlık sorunları olmaktadır. Söz konusu olumsuz sonuçlar ise şüphesiz mücadele kapasitesi yeterince gelişmiş olmayan gelişmekte olan ülkelerin yerleşimlerini ve bunlar içinde de

Şekil 3. Kentlerde kentsel ısı adası etkisi

Kaynak: Barata vd., 2011

en fazla toplumsal hassas grupları etkilemektedir. Yaşlılar, çocuklar, kadınlar, mülteciler ve kent yoksulları değişen iklim koşulları karşısında sağlıklı ortamlarda yaşamak zorunda kalmaktadırlar.^{9,10}

Bu gruplar başta olmak üzere tüm kentliler, iklim değişikliğinin etkisiyle artan bulaşıcı hastalık riskleri, kardiyovasküler hastalıklar, solunum yolu hastalıkları, çocuk ve yaşlı ölümlerinde artışlar, alerji sorunlarında artışlar gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Dolayısıyla denilebilir ki, iklim değişikliği sağlık ve ekonomi alanında halihazırda var olan ve yaşanan eşitsizlikleri daha da artırmaktadır.⁵

İklim Riskleriyle Mücadele Stratejileri ve Halk Sağlığına Etkileri

Yapılı çevrede iklim değişikliğinin söz konusu etkileriyle mücadele edilmesinde günümüzdeki en önemli stratejiler; sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğinin halihazırda görülen ve görülmesi muhtemel etkilerine uyum sağlanmasıdır. Bu sayede kentsel alanlarda iklim risk yönetimi yapılması sağlanmakta ve bu çalışmalar sonucunda aynı zamanda halk sağlığı bağlamında da olumlu sonuçlar elde edilmektedir. Ancak söz konusu olumlu sonuçlara ulaşılması, başarılması zor ve maliyetli bir süreci de beraberinde getirmektedir. Zira

söz konusu azaltım ve uyum eylemleri ve politikalarının belirlenmesinden sonra uygulanmalarında ve özellikle halk sağlığına dönük erken uyarı sistemlerinin, veri tabanlarının kurulmasında ve acil durum yanıtlarının geliştirilmesinde sadece finansal değil idari, beşerî ve yasal kapasitenin de kentlerde daha üst seviyeye çıkarılması gerektiği görülmektedir.⁸

Tüm bunların başarılmasında kentsel alanlara bütüncül yaklaşılması ve özellikle kentsel altyapıların sağlık alanında ne gibi kazanımlar sağladığının analiz edilmesi oldukça önemlidir. Günümüz koşullarında kentsel altyapıların sağladığı sağlık faydaları Tablo 1’de özetlenmiştir.⁶

Tablo 1. Kentsel altyapıların sağladığı sağlık faydaları

Kentsel Altyapı	Örnekler	Kentli Sağlığına Katkısı
Ulaşım	- Yollar, karayolları ve köprüler - Tren yolları - Limanlar, kanallar - Toplu taşıma sistemleri - Yaya geçitleri ve bisiklet yolları - Havalimanları ve hava izleme sistemleri	- Gıda ve tıbbi ekipmanların ulaştırılması - Sağlık servislerine erişim - İş yerine erişim - Acil servise erişim
Su yönetimi	- İçme suyu tedariki - Kanalizasyon ve bertaraf - Yağmur suyu/drenaj sistemleri - Taşkın kontrol sistemleri	- Temiz suya erişim - Potansiyel zararlı biyolojik atıkların önlenmesi - Taşkınların kontrol edilmesi
Atık yönetimi	- Atık toplama - Katı atık depolama - Zararlı atık depolama tesisleri	Potansiyel zararlı atıkların önlenmesi ve bertarafı
Enerji	- Elektrik üretimi, şebekesi - Enerji depolama ve dağıtımı - Buhar ve sıcak su üretim ve dağıtımıyla bölgesel ısıtma sistemleri	Isıtma, pişirme, soğutma ve havalandırma için enerji kaynağı sağlanması
Sağlık	- Hastaneler ve toplum sağlığı merkezleri - Ambulans ve acil durum servisleri - Halk sağlığı hizmetleri	- Yaralanmaların ve hastalıkların tedavi edilmesi - Hastalıkların önlenmesi
İletişim	- Radyo ve sinyal sistemleri - Mobil telefon ağları - Telefon, TV ve internet sistemleri - Telekomünikasyon sistemleri	- Sağlık bilgisinin yaygınlaştırılması - Uyarı ve tavsiyeler - Acil durum iletişimi
Kentsel yeşil alanlar	- Parklar ve diğer yeşil alanlar - Sulak alanlar - Kent ağaçları ve bitkileri	- Serinletme etkisi - Doğal drenaj - Rekreasyon alanı
İzleme ağları	- Meteorolojik izleme ve uyarı sistemleri - Dalga izlemesi	Sorun alanlarına karşı gelişmiş uyarı

Kentlerde iklim değişikliğiyle mücadele ve dirençliliğe dönük tüm eylemler toplumsal dönüşümü sağlayacak nitelikte ve güçlü olmalı ve yukarıda belirtilen altyapı unsurlarını da olumlu yönde geliştirmelidir. Dolayısıyla dönüşüm alanlarının kapsamı sadece sera gazı azaltımını ve uyumu değil, aynı zamanda enerji dönüşümünü, temiz ulaşımı ve aktif mobilitayı, doğaya yaklaşımı, su ve gıda güvenliğini ve finansal kaynakları içermelidir. Çünkü iklim risk yönetiminde sağlık sektörüne katkı verilmesi ancak tüm bu unsurların sürece dahil edilmesiyle mümkün olabilecektir. Bu doğrultuda Dünya Sağlık Örgütü (2022) tarafından iklim eylemleri ve sağlık sektörünün bir arada ele alınışında kentler de dahil olmak üzere tüm yönetim düzeylerinde önemle ele alınması gerektiği ifade edilen prensipler ve hedefler aşağıdakiler olarak tespit edilmiştir.⁹

1. Sağlıklı bir iyileştirme için taahhütler ortaya koymak,
2. Sağlığı pazarlık konusu yapmamak,
3. İklim eylemlerinin sağlık faydalarını ortaya çıkarmak,
4. İklim risklerine karşı sağlık direnci inşa etmek,
5. İklimi ve sağlığı geliştiren ve koruyan enerji sistemleri kurgulamak,
6. Kentsel çevreyi, ulaşımı ve mobilitayı da bu doğrultuda yeniden tasarlamak,
7. Sağlığın temeli olan doğanın korunmasını ve gerekli yerlerde restorasyonunu sağlamak,
8. Sağlıklı, sürdürülebilir ve dirençli gıda sistemlerini desteklemek,

9. Yaşamları korumak için sağlıklı, adil ve daha yeşil bir geleceğe yatırım yapmak,
10. Sağlık profesyonellerinin önerilerine kulak vermek ve acil iklim eylemlerini gerçekleştirmek.

Günümüzde bu hedefler doğrultusunda, özellikle kentlerde sera gazı emisyonlarının azaltılmasında farklı stratejiler içeren kent modelleri kurgulansa da özellikle 15-Dakika Kenti olarak bilinen model küresel çapta ön plana çıkmaya başlamıştır. Bu yaklaşımda kentlileri daha sağlıklı yaşam biçimlerini desteklemek yönünde yürümeye ve bisiklete binmeye teşvik eden bir yaklaşımla temel kentsel servislere araba kullanmaksın 15 dakikalık mesafede erişmeyi mümkün kılan bir planlama ve tasarım yaklaşımı benimsenmektedir. Küresel sera gazı emisyonlarının %70-80'inin kentsel alanlardan kaynaklandığı ve bunun da %14'ünün ulaşım sektöründen kaynaklandığı günümüz koşullarında bu tip modellerin yaygınlaştırılması halk sağlığı bağlamında da oldukça önemlidir.³

Kıt kaynakların etkin bir biçimde kullanılabilmesi doğrultusunda özellikle kentsel alanlarda yerele özgü iklim değişikliği sorunlarının neler olduğunun tespit edilmesi ve bu kapsamda etki, etkilenebilirlik analizlerinin yapılması gereklidir. Bunun yanı sıra yerel sosyal ve ekonomik yapı, ekolojik koşullar, ulaşılabilir teknolojik imkanlar, yerel inisiyatifler, özel sektör kaynakları, yerelde etkilenen nüfus miktarı ve yaş gruplarının dağılımı ve kamuoyunun iklim risk yönetimine katkı sağlama konusundaki farkındalığı ve istekliliği gibi hususlar da analiz edilmelidir.⁸

Söz konusu analizlerin sonuçlarından yararlanılarak kentler için hazırlanan

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları (YİDEP) günümüzde giderek daha fazla kent tarafından oluşturulsa da bu noktada planların içerikleri de ön plana çıkmaktadır. Halihazırda söz konusu planların çoğunlukla sera gazı azaltımı eylemleri üzerine yoğunlaştığı, önemli bir uyum eylemi alanı olan halk sağlığı konusunda doğrudan eylemlerin tanımlanmadığı görülmektedir. Bu oldukça önemli bir eksiklik. Doğru ve iyi nitelikte hazırlanmış bir YİDEP'te mutlak suretle uyum tedbirlerine de yer verilmeli ve bu kapsamda sağlık sektörüne ve halk sağlığına yönelik olarak değişen iklim koşulları karşısında alınacak önlemler ve geliştirilen politikalar ortaya konulmalıdır.¹¹

Bu sayede kentlerde yaşayan insanların iklim değişikliği karşısındaki kırılganlıkları ve yaşadıkları sağlık sorunları azaltılabileceği gibi finansal, beşerî ve idari kaynaklar etkin bir biçimde kullanılabilecek ve yerel yönetimler tarafından da bu kaynaklar doğru konu ve alanlara yönlendirilebilecektir. Böylelikle halk sağlığı ve iklim risk yönetimi bağlamında önemli kazanımlar elde edilebilecek ve ilerde yaşanabilecek iklim krizlerinin ve afetler sonucu ortaya çıkma potansiyeli olan kayıp ve zararların miktarı da azaltılabilecektir.⁸

Kentsel tasarım ve planlama süreçlerinde iklim risk yönetiminin gerçekleştirilebilmesinde doğadan ilham alan yaklaşımların geliştirilmesi ve sürdürülebilir ve dirençli kentsel yerleşimlere ulaşmak doğrultusunda doğa temelli çözümlerin aktif bir biçimde kullanılması sadece geniş yelpazede uygulanabilecek yeni çözümler sunmakla kalmamakta, aynı zamanda iklim değişikliğiyle mücadele ve insan sağlığının korunması çalışmalarının daha düşük maliyetlerle gerçekleştirilmesine de imkân sağlamaktadır.²

SONUÇ

Covid-19 pandemisi sürecinde ulusların anlamış olduğu en temel husus, krizler karşısında gelişmişlik farkı olmaksızın tüm ülkelerin hazırlıksız olduğudur. Söz konusu olan iklim değişikliği ve onun ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlar olduğunda uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel tüm ölçeklerde konunun önemle ele alınması ve iş birliği ve koordinasyonun gerçekleştirilmesi temel bir zarurettir.

Kentlerdeki yaşantıda, üretim ve tüketim kalıplarında günümüzde geline koşullarda bir paradigma değişikliğine gidilmesi artık kaçınılmazdır. Toplumsal dönüşüm her alanda yapılmalıdır. Kentlerde iklim değişikliğinden kaynaklanan risklerle mücadele edilmesi, insanların ve tüm canlıların yaşamlarının korunması, kentlerin sürdürülebilirliğinin ve dirençliliklerinin sağlanmasında iklim risk yönetiminde etkin bir yönetim süreci içinde çalışmalar yapılması oldukça önemli hususlardır. Söz konusu yönetim sürecinin etkin bir biçimde işletilebilmesi aynı zamanda 17 Amacından 3'sü Sağlıklı Bireyler başlığını taşıyan Birleşmiş Milletler 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın ve Paris İklim Anlaşması'nın hedeflerinin gerçekleştirilmesini de destekleyecektir.

Dünya Meteoroloji Örgütü'nün ve Dünya Sağlık Örgütü'nün ortaklaşa kurduğu bilgi platformları bu amaca yöneliktir ve tüm paydaşların iklim değişikliği-kent-sağlık ilişkisini tam olarak anlamasını amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres tarafından başlatılan Erken Uyarı Sistemlerinin tüm dünyada

yaygınlaştırılmasına dönük çalışma ile de iklim değişikliğine bağlı kayıp ve zararların yol açtığı can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Tüm bu süreçler ve çalışmalar, tüm idari ölçeklerde ve özellikle de kentlerde iklim değişikliğinin sayı, sıklık ve şiddetini artıracığı olumsuz etkiler göz önünde bulundurularak, bütüncül bir yaklaşımla geliştirilmelidir. İklim değişikliğinin sadece bir çevre sorunu değil, aynı zamanda insani, ekonomik, toplumsal boyutları ve sağlık boyutu da olan bir konu olduğu unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

1. IPCC. (2022). Climate change 2022: impacts, adaptation, and vulnerability. contribution of working group ii to the sixth assessment report of the intergovernmental panel on climate change. O. Pörtner, D.C. Roberts, M. Tignor, E.S. Poloczanska, K. Mintenbeck, A. Alegria, M. Craig, S. Langsdorf, S. Löschke, V. Möller, A. Okem, B. Rama (Eds.). Cambridge University Press. In Press.
2. UN Habitat. (2022). Envisaging the future of cities. Kenya: UN Habitat.
3. Allam, Z., Nieuwenhuysen, M., Chabaud, D. ve Moreno, C. (2022). The 15-minute city offers a new framework for sustainability, liveability, and health. The Lancet Planetary Health, 6(3), 181-183.
4. Girard, L. F. ve Nocca, F. (2020). Climate change and health impacts in urban areas: towards hybrid evaluation tools for new governance. Atmosphere, 11 (12), 1344.
5. WHO. (2017). Protecting health in Europe from climate change: 2017 Update. Copenhagen: World Health Organization.
6. Barata, M., E. Ligeti, G. De Simone, T. Dickinson, D. Jack, J. Penney, M. Rahman, R. Zimmerman, (2011). Climate change and human health in cities. Climate Change and Cities: First Assessment Report of the Urban Climate Change Research Network, C. Rosenzweig, W. D. Solecki, S. A. Hammer, S. Mehrotra, Eds., Cambridge University Press, Cambridge, UK, 179–213.
7. World Bank. (2022). Urban Development. <https://www.worldbank.org/en/topic/urbandevelopment/overview>
8. Harlan, S. L. ve Ruddell, D. M. (2011). Climate change and health in cities: impacts of heat and air pollution and potential co-benefits from mitigation and adaptation. Current Opinion in Environmental Sustainability, 3, 126-134.
9. WMO. (2021). COP26 special report on climate change and health: the health argument for climate action. Geneva: World Health Organization.
10. Bambrick, H. J., Capon, A. G., Beaty, R. M. ve Burton, A. J. (2011). Climate change and health in the urban environment: adaptation opportunities in Australian cities. Asia-Pacific Journal of Public Health Supplement, 23 (2), 67–79.
11. Tuğaç, Ç. (2021). Kentsel sürdürülebilirlik, dirençlilik ve iklim değişikliğiyle mücadele bağlamında yerel yönetimler üzerine bir değerlendirme. Çağdaş Yerel Yönetimler, 30 (2), 21-69.

DOĞAYLA İYİLEŞEN ŞEHİRLER

Şehirlerin karşı karşıya olduğu çevresel ve sosyal sorunlar büyük ekolojik ve ekonomik kayıplara, sosyal eşitsizliklere neden olmakta, çevre ve yaşam kalitesini etkilemektedir.

PROF. DR. ÇİĞDEM COŞKUN HEPCAN

EGE ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

Şehirlerin karşı karşıya olduğu çevresel ve sosyal sorunlar büyük ekolojik ve ekonomik kayıplara, sosyal eşitsizliklere neden olmakta, çevre ve yaşam kalitesini etkilemektedir. Şehirler gelişmesini sürdürdükçe doğal sistemler üzerindeki baskı giderek artmaktadır. Doğaya zarar verildiğinde ekosistemin dengesi ve biyolojik çeşitliliğe yönelik tehditlerin ortaya çıkması, ekstrem olayların sıklığının artması, ekolojik yıkımın yaşanması, istilacı türlerin yayılması, hastalıkların ortaya çıkması, gıda temininin zorlaşması, su kıtlığı yaşanması, toplumsal sorunlar, çatışmalar yaşanması (zorunlu göç vb.) gibi insan sağlığına doğrudan ya da dolaylı riskler ortaya çıkmaktadır.

Doğa, biyolojik çeşitlilik ve ekosistemler canlıların sağlığını destekler ve korur. İnsan sağlığı çevre sağlığıyla doğrudan bağlantılıdır. "Tek Sağlık" kavramının

temeli bu yaklaşıma dayanmaktadır. Tüm canlılar (özellikle insanlar) yaşamlarını devam ettirebilmeleri için sağlıklı işleyen ekosistemlere ve bu ekosistemlerin sağladığı faydalara (ekosistem servislerine) ihtiyaç duyar.

Doğayla ilişkisi kopan şehirler, şehirlerin işleyişini ve buralarda yaşayanların sağlık ve refahını tehdit eden birçok tehlikeyle karşı karşıyadır. Hava, su ve toprak kirliliği, yüksek sıcaklık (sıcak hava dalgaları), yetersiz beslenme, aşırı hava olaylarıyla ilişkili şehir selleri, bulaşıcı hastalıklar ve doğa olaylarının tehlikeleri bunlar arasında sayılabilir.

Covid 19 salgınıyla ortaya çıkan sosyal sorunlar, sıcak hava dalgaları, şiddetli yağış ve fırtınalar gibi aşırı hava olaylarının neden olduğu afetler küresel ölçekte şehirlerdeki mevcut alt ve üst yapıların

ihtiyaçlar karşısındaki yetersizliğini ve doğal altyapıların (mavi ve yeşil altyapı) eksikliğini açıkça ortaya koymuştur.

Gri şehirlerden yeşil şehirlere doğru doğa odaklı bir yeşil dönüşümün gerekliliği oldukça açıktır.

Yeşil dönüşüm şehirlerde;

- Afet riskinin azaltılması
- Gıda ve su güvenliğinin sağlanması
- Doğal bileşenleri artırmak ve doğa erişiminin sağlanması
- Sağlıklı ve iyi işleyen ekosistemlerle çevresel kalitenin iyileştirilmesi
- Şehirlerin zehirlerden arındırılması gibi ekosistem ve insan yaşamına yönelik birçok fayda sağlayabilir.

Doğa, tıpkı insan bedeninde olduğu gibi karmaşık biyolojik süreçlerle işleyen yaşayan bir sistemdir. Akarsular doğanın damarları, kara ve su ekosistemleri ise bu damarların beslediği doku ve organlar şeklinde düşünülebilir. Bu nedenle doğal sistemlerin birbiriyle olan bağlantısı sistemin işleyişi açısından oldukça kritiktir. Şehirlerde yapı alanları arasındaki süreklilik gibi doğal sistemler arasında da sürekliliğin olması gerekir. Doğal sistemler arasındaki bu organik ilişkinin korunması, şehirlerdeki mavi ve yeşil sistemlerin tıpkı doğada olduğu gibi birbirleriyle bağlantısının kurulması şehir sağlığı açısından hayati önem taşımaktadır (Coskun Hepcan, 2022a).

Doğa ve doğal ekosistemler kendini yenileme, iyileştirme (onarma) yeteneğiyle değişime kurgulanmıştır. Bu durum ekosistemlere ekolojik direnç ve esneklik kazandırmıştır. Şehirlerin doğadaki değişimlere uyum sağlayacak esnekliğe kavuşmasını sağlayacak ekolojik, toplumsal ve ekonomik sistemleri güçlendirecek çözümleri içeren yeşil dönüşüm ve yeşil iyileştirmeye ihtiyacı olduğu açıktır.

Şehirlerde ekosistemlerin korunması, sürdürülebilir ve eşitlikçi bir şekilde yönetilmesi, bozulmuş ekosistemin doğal sistemlere benzer bir şekilde onarılması (restorasyonu) ile ekosistemlerin direncini artırarak ekosistem servislerinin devamlılığının sağlanmasını hedefleyen doğa temelli çözümlerle doğal bileşenleri artırarak bu yeşil dönüşüm hedeflerine ulaşmak mümkündür.

Betona değil doğaya yer açmak geleneksel gri altyapılara değil, doğal ve hibrit altyapılara yatırım yapmak şehirlerde atılabilecek en önemli sağlık yatırımları arasındadır.

Şehirler yaşayan sistemler üzerinde kurulmakta ve her iki sistem de birbirini etkilemektedir. Doğa olaylarının afetlere, afetlerin felaketlere dönüşmesinin en temel nedeni şehirlerin (yapılı çevrenin) doğanın işleyişi göz önüne alınmadan inşa edilmesidir. Doğadan uzaklaşan şehirlerin doğa olaylarının yol açabileceği tehlike ve riskler karşısında ekolojik direnci azalmakta, ekosistemlerin ve dolayısıyla tüm canlıların yaşamı risk altına girmektedir.

Şehirlerin işleyişi yaşamı destekleyen ve şehirlerde yaşayanların yaşam kalitesini iyileştiren doğal sermayeyi oluşturan doğal ekosistemlerin varlığına bağlıdır. Doğa, su ve besin maddesi sağlayarak, iklimi düzenleyerek, aşırı hava olayları ve afetlere karşı koruma sağlayarak yeryüzündeki yaşamı destekler. Ekonomik faaliyetler doğal kaynakları ham madde olarak kullanır. Yaşamın devam edebilmesi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşılabilmesi sağlıklı işleyen doğal sistemlerin varlığına bağlıdır (Coskun Hepcan, 2022a).

Herkesin temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı bulunmaktadır. Kara ve su ekosistemleri karbonun depolanması ve kirleticilerin uzaklaştırılmasıyla hava kalitesinin iyileştirilmesi, suyun arıtılması, toprak oluşumu, gıda güvenliği, madde ve enerji döngüsünün sağlanması, biyolojik parçalanma gibi birçok fayda sağlar. Ekosistem servisi olarak adlandırılan bu faydalar insan sağlığı ve refahının teminatıdır. Doğayla ilişkisi zayıflayan şehirlerde doğal altyapı zayıfladığı ya da yok olduğu için ekosistemlerin sağladığı faydalar da büyük ölçüde azalır (Coskun Hepcan, 2022b).

Şehirler tüm canlıların yaşam alanlarıdır ve doğanın iyileştirici gücüyle iyileştirmek mümkündür.

Sağlıklı işleyen doğal altyapılar (mavi-yeşil altyapı) şehirlerde hava, su ve toprak kalitesini iyileştirir, serin adalar oluşturarak yüksek sıcaklık ve sıcak hava dalgalarının etkilerini

belirgin ölçüde azaltır, su akışını ve su döngüsünü düzenleyerek sel riskini azaltır, biyolojik çeşitliliği destekler, yaşam kalitesini iyileştirir. Doğa temelli çözümleri içeren mavi-yeşil altyapıların kent içindeki oranının yüksek olması ve homojen dağılım göstermesi risk ölçeğini daraltır. Şehirleri afetlere karşı dirençli kılan, ekosistemlerin ve insanların sağlığını koruyan ve destekleyen doğal temelli çözümler insan ve doğa arasında kopan ilişkinin yeniden kurulmasına olanak sağlar.

Doğal ekosistemler kent yaşamının insan sağlığı ve yaşam kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini belirgin ölçüde azaltmaktadır. Doğanın insan sağlığı üzerindeki etkilerine yönelik araştırmalar doğayla yeterli düzeyde iletişim kurmayan insanların düşünce ve davranış bozukluğuna neden olan doğa yoksunluğu yaşadığını göstermektedir. Bu durum insanın bütünsel sağlığını etkileyerek bedensel ve zihinsel sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Doğada vakit geçirmek (bir çiçeği kokusunu hissetmek, suyun, rüzgarın sesini dinlemek, canlıların davranışlarını izlemek) rekreasyonel aktivitelerde bulunmak stresi azaltır, kan basıncını düşürür, bağışıklık sistemini güçlendirir, iyileşme sürecini hızlandırır, yüksek sıcaklığa bağlı sağlık sorunlarını ve can kayıplarını önler (WHO, 2005; Dacubo, 2011; IPCC, 2022). Sağlık sektörünün yükünü azaltır, sağlık giderlerini düşürür.

Mavi-yeşil alanların sınırlı olması ve şehirlerde düzenli dağılım

göstermemesi ekosistemlerin sağladığı faydalara ulaşmada sosyal adaletsizliği de beraberinde getirmektedir. Özellikle savunmasız ve etkilenebilir sosyal grupların bu alanlara erişimi daha düşük düzeydedir. Dünya Sağlık Örgütü, insanların yeşil alandan en fazla 300 m uzakta yaşamasını tavsiye etmektedir.

Bunun yanı sıra şehirleri pestisit ve insektisit zehrinden arındırmak ekosistem, dolayısıyla şehir sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Tarım ilacı olarak adlandırılan ama aslında ilaç değil öldürücü zehirler olan pestisitler şehirlerde yeşil alanlara bitki hastalıklarını önleme, çim alanlarda ot, mantar, böcek gibi canlılarla mücadele ya da yapılar ve kentsel mekanlarda zararlı olarak kabul edilen sivrisinek, karasinek, hamam böceği, karınca, fare ve benzeri canlıların kontrolü amacıyla yaygın olarak kullanılan kimyasallardır.

Etken maddelerinin kansere neden olduğu, canlıların hormonal ve sinir sistemleri üzerinde hasara yol açtığı bilinen pestisitler uygulandıkları alanlarda hedef canlılar dışında çevreye yayılarak toprak, su ve havaya karışarak yaşam ortamlarında tüm canlıların sağlığı için büyük risk oluşturmaktadır (Şehirlioğlu, 2022).

Toprağın ekolojik özellikleri bitkileri doğrudan etkiler. Kimyasal maddelere maruz kalmış ve bitki besin elementleri açısından zayıf topraklarda yetiştirilen gıda ürünleri yetersiz beslenmeye yol açar. Kötü beslenme kalp krizi, inme, diyabet, kanser gibi hastalıklar için

ana risk faktörlerinden biri olarak tanımlanmaktadır (FAO, IFAD, UNICEF, WFP, WHO. 2022). Kentlerin gıda ihtiyacını sağlayan tarımsal ekosistemlerin ekolojik niteliklerinin iyileştirilmesi, bu alanlarda ekolojik tarım tekniklerini kullanarak üretim yapılması çevre ve insan sağlığının korunmasına olumlu katkıda bulunur.

Şehirleri doğanın iyileştirici gücüyle iyileştirmek mümkün...

Doğa dostu olmayan şehirler birçok tehlike karşısında savunmasızdır. Doğayı canlı bir metabolizma ve şehirlerin ayrılmaz bir bileşeni olduğunu kabul ederek geleceğin şehir sağlığı acillerinde öncelik çevre ve ekosistem sağlığını korumak ve iyileştirmek olmalıdır. Bu nedenle doğayı ve dolayısıyla insan sağlığını korumak için etkili adımlar atmak gerekmektedir. Bu kapsamda çevresel dayanıklılık oluşturmak, ekosistemlerin çeşitliliğini ve işlevselliğini ve biyolojik çeşitliliği desteklemek uzun vadede sağlık etkilerini azaltma hedefine olumlu katkı sağlayacaktır.

Yeşil dönüşümle birlikte mekansal veriler ile sıcaklık, nem, şiddetli yağış, fırtına, hava kirliliği, su kirliliği, ekosistemlerin sağlığı ve biyolojik çeşitliliğin düzenli olarak izlenmesini sağlayan mekanizmaların oluşturulması, risk oluşturabilecek koşulların oluşması durumunda yetkili kurumları ve yerel halkı bilgilendirecek erken uyarı ve hızlı destek sistemlerinin hayata geçirilmesi elzemdir.

Sürdürülebilir ve sağlıklı şehirler hedefine ancak doğayla birlikte çalışarak ve şehirlerin doğayla bağını güçlendirerek ulaşılabilir. Doğa dostu, afetlere karşı dirençli şehirler için bugün harekete geçilmelidir. Kararlı bir yerel yönetim ve yenilikçi çözümlerle şehirlerde yeşil dönüşüm gerçekleştirilebilir. Buna her zamankinden daha çok ihtiyaç duyulmaktadır. Şehirlerde yapılabilecek en akılcı yatırım, doğal sermayeye yapılan yatırımdır.

KAYNAKLAR

1. Coskun Hepcan, C., 2022a. Kentlerde İklim Değişikliğine Uyum, Gri Çözümler & Doğa ve Ekosistem Temelli Çözümler & Politika, Yasal ve İdari Çözümler, Efe Yayıncılık, 70s. ISBN 978-625-8181-62-9.
2. Coskun Hepcan, C., 2022b. İklim ve Biyolojik Çeşitlilik Krizi, İklim Değişikliği Bağlamında Küresel Ve Yerel Yansımalar (Editor, Cigdem Tugac), Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara. ISBN 978-625-427-491-6.
3. FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO. 2022. The State of Food Security and Nutrition in the World 2022. Repurposing food and agricultural policies to make healthy diets more affordable. Rome, FAO.
4. IPCC, 2022. Climate Change 2022: Impacts, Adaptation, and Vulnerability, Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. IPCC; 2022.
5. Şehirlioğlu, B. 2022. Vatandaşlar İçin Kentlere Doğru ZEHİRSİZ Uygulamalar Rehberi, https://www.zehirsizkentler.org/wp-content/uploads/2022/05/VatandasR_web.pdf
6. WHO, 2005. Ecosystems And Human Well-Being Health Synthesis. ISBN 92 4 156309 5.
7. Dacubo, C.Y., 2011. Ecosystems and Human Health A Critical Approach to Ecohealth Research and Practice, Springer. DOI 10.1007/978-1-4419-0206-1.

2005

TÜRKİYE SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ ÜYE BELEDİYELER İLETİŞİM BİLGİLERİ

BELEDİYE	İLETİŞİM	WEB SITE	BELEDİYE	İLETİŞİM	WEB SITE
Abana Belediyesi / Kastamonu	0366 564 11 65	www.abana.bel.tr	Çelebi Belediyesi / Kırıkkale	0318 414 56 00	www.celebi.bel.tr
Adalar Belediyesi / İstanbul	0216 382 78 50	www.adalar.bel.tr	Çiçekpınar Belediyesi / Isparta	0246 421 70 27	www.cicekpinar.bel.tr
Ağın Belediyesi / Elazığ	0424 551 20 18	www.agin.bel.tr	Dağpınar Belediyesi / Kars	0474 334 3011	www.dagpinar.bel.tr
Ağrı Belediyesi	0472 215 11 90	www.agri.bel.tr	Darende Belediyesi / Malatya	0422 615 25 00	www.darende.bel.tr
Akçadağ Belediyesi / Malatya	0422 417 10 36	www.akcadag.bel.tr	Dargeçit Belediyesi/Mardin	0482 381 20 01	www.dargecit.bel.tr
Akdağmadeni Belediyesi / Yozgat	0354 314 12 45	www.akdagmadeni.bel.tr	Denizli Büyükşehir Belediyesi	0258 265 21 37	www.denizli.bel.tr
Akyaka Belediyesi / Kars	0474 261 21 78	www.karsakyaka.bel.tr	Didim Belediyesi / Aydın	0256 811 26 60	www.didim.bel.tr
Akyurt Belediyesi / Ankara	0312 844 1 844	www.akyurt.bel.tr	Digor Belediyesi / Kars	0474 311 20 01	www.digor-bel.tr
Altıeylül Belediyesi / Balıkesir	0266 241 00 10	www.altieylul.bel.tr	Dinar Belediyesi / Afyon	0272 353 60 53	www.dinar.bel.tr
Altınova Belediyesi / Yalova	0226 461 29 40	www.altinova.bel.tr	Diyadin Belediyesi / Ağrı	0472 511 20 08	www.diyadin.bel.tr
Amasra Belediyesi / Bartın	0378 315 10 81	www.amasra.bel.tr	Doğanşar Belediyesi / Sivas	0346 881 20 27	www.dogansar.bel.tr
Antalya Büyükşehir Belediyesi	0242 249 50 00	www.antalya.bel.tr	Doğanşehir Belediyesi / Malatya	0346 881 2027	www.dogansar.bel.tr
Aralık Belediyesi / Iğdır	0476 411 20 15	www.aralik.bel.tr	Edirne Belediyesi	0284 213 91 40	www.edirne.bel.tr
Arpaçay Belediyesi / Kars	0474 281 20 18	www.arpacay.bel.tr	Emet Belediyesi / Kütahya	0274 461 30 10	www.emet.bel.tr
Artuklu Belediyesi / Mardin	0482 212 10 48	www.artuklu.bel.tr	Erbaa Belediyesi / Tokat	0850 633 00 60	www.erbaa.bel.tr
Aydın Büyükşehir Belediyesi	0256 226 63 52	www.aydin.bel.tr	Erzurum Büyükşehir Belediyesi	0442 233 00 04	www.erkurum.bel.tr
Aydıncık Belediyesi / Mersin	0324 841 30 50	www.mersinaydincik.bel.tr	Fethiye Belediyesi / Muğla	444 90 82	www.fethiye.bel.tr
Bahçelievler Belediyesi / İstanbul	444 0 311	www.bahcelievler.istanbul	Fındıklı Belediyesi / Rize	0464 511 30 10	www.fındikli.bel.tr
Bağcıva Belediyesi / İzmir	0232 455 20 00	www.balcova.bel.tr	Gazipaşa Belediyesi / Antalya	0262 642 04 30	www.gazipasa.bel.tr
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	0266 239 15 10	www.balikesir.bel.tr	Gebze Belediyesi / Kocaeli	0262 642 04 30	www.gebze.bel.tr
Bandırma Belediyesi / Balıkesir	0266 711 11 11	www.bandirma-bld.gov.tr	Gölcük Belediyesi / Kocaeli	0262 412 10 12	www.golcuk.bel.tr
Başıkele Belediyesi/Kocaeli	0262 310 12 00	www.basiskele.bel.tr	Göreme Belediyesi / Nevşehir	0384 271 20 01	www.goreme.bel.tr
Bayburt Belediyesi	0458 211 2502	www.bayburt.bel.tr	Güdül Belediyesi / Ankara	0312 728 10 09	www.gudul.bel.tr
Bayındır Belediyesi / İzmir	0232 581 50 00	www.bayindir.bel.tr	Gülyalı Belediyesi / Ordu	0452 811 20 53	www.gulyali.bel.tr
Beşiktaş Belediyesi / İstanbul	0212 236 10 20	www.besiktas.bel.tr	Hatay Büyükşehir Belediyesi	0326 214 91 90	www.hatay.bel.tr
Beykoz Belediyesi / İstanbul	444 6 661	www.beykoz.bel.tr	Haymana Belediyesi/Ankara	0312 658 10 07	www.haymana.bel.tr
Beypazarı Belediyesi / Ankara	0312 762 25 10	www.beypazari.bel.tr	Hilvan Belediyesi / Şanlıurfa	0414 681 20 07	www.hilvan.bel.tr
Bilecik Belediyesi	0228 212 11 68	www.bilecik.bel.tr	İnegöl Belediyesi / Bursa	0224 715 10 10	www.inegol.bel.tr
Birecik Belediyesi/Şanlıurfa	0414 652 10 07	www.birecik.bel.tr	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	0212 455 14 00-01	www.ibb.gov.tr
Bozyazı Belediyesi / Mersin	0324 851-3007	www.bozyazi.bel.tr	İzmir Büyükşehir Belediyesi	0232 482 11 70	www.izmir.bel.tr
Buldan Belediyesi / Denizli	0258 431 35 83	www.buldan.bel.tr	Kadıköy Belediyesi / İstanbul	0216 542 50 55	www.kadikoy.bel.tr
Burdur Belediyesi	0248 233 53 90	www.burdur-bld.gov.tr	Kadirli Belediyesi / Osmaniye	0328 718 10 39	www.kadirli.bel.tr
Bursa Büyükşehir Belediyesi	444 16 00	www.bursa.bel.tr	Kahramankazan Belediyesi / Ankara	444 39 02	www.kahramankazan.bel.tr
Çankaya Belediyesi / Ankara	0312 488 88 00	www.cankaya.bel.tr	Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi	0344 223 50 72	www.kahramanmaras.bel.tr
Çankırı Belediyesi	0376 212 14 00	www.cankiri.bel.tr	Karaköprü Belediyesi / Şanlıurfa	0 414 347 72 38	www.karakopru.bel.tr

BELEDİYE	İLETİŞİM	WEB SİTE
Karatay Belediyesi / Konya	0332 350 13 13	www.karatay.bel.tr
Karesi Belediyesi / Balıkesir	0266 243 04 00	www.karesi.bel.tr
Karşıyaka Belediyesi / İzmir	0232 399 43 03	www.karsiyaka.bel.tr
Kavak Belediyesi / Nevşehir	0384 257 40 44	www.kavak.bel.tr
Kayseri Büyükşehir Belediyesi	0352 222 89 60	www.kayseri.bel.tr
Keskin Belediyesi / Kırıkkale	0318 515 34 83	www.keskin.bel.tr
Kırıkkale Belediyesi	0318 224 27 61	www.kirikkale-bld.gov.tr
Kırklareli Belediyesi	0288 214 13 34	www.kirklareli.bel.tr
Kırşehir Belediyesi	0386 213 44 85	www.kirsehir.bel.tr
Kızılcahamam Belediyesi / Ankara	0312 736 1030	www.kizilcahamam.bel.tr
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	0262 318 10 10	www.kocaeli.bel.tr
Koçanlı Belediyesi / Aydın	0256 761 40 24	www.kocarli.bel.tr
Konak Belediyesi / İzmir	0256 761 40 24	www.kocarli.bel.tr
Konya Büyükşehir Belediyesi	444 55 42	www.konya.bel.tr
Korgun Belediyesi/Çankırı	0376 343 12 65	www.korgun.bel.tr
Kovancılar Belediyesi / Elazığ	0424 611 34 15	www.kovancilar.bel.tr
Körfez Belediyesi / Kocaeli	0262 528 23 02	www.korfez.bel.tr
Kütahya Belediyesi	0274 999 19 43	www.kutahya.bel.tr
Lüleburgaz Belediyesi / Kırklareli	0288 417 10 12	www.luleburgaz.bel.tr
Maden Belediyesi/Elazığ	0424 441 20 09	www.maden.bel.tr
Malkara Belediyesi / Tekirdağ	0282 427 10 33	www.malkara.bel.tr
Mamak Belediyesi / Ankara	444 0 149	www.mamak.bel.tr
Menteşe Belediyesi / Muğla	0252 214 48 80	www.mentese.bel.tr
Merkezefendi Belediyesi / Denizli	0258 265 38 88	www.merkezefendi.bel.tr
Mersin Büyükşehir Belediyesi	0324 231 88 80	www.mersin.bel.tr
Mezitli Belediyesi / Mersin	0324 358 10 05	www.mezitli.bel.tr
Midyat Belediyesi / Mardin	0482 462 29 80	www.midyat.bel.tr
Mudanya Belediyesi / Bursa	0224 544 16 50	www.mudanya.bel.tr
Muğla Büyükşehir Belediyesi	0252 214 18 46	www.muqla.bel.tr
Muratpaşa Belediyesi / Antalya	0242 444 80 07	www.muratpasa-bld.gov.tr
Muş Belediyesi	0436 212 12 81	www.mus.bel.tr
Niğde Belediyesi	0388 232 35 50	www.nigde.bel.tr
Niksar Belediyesi / Tokat	0850 633 06 60	www.niksar.bel.tr
Nilüfer Belediyesi / Bursa	444 16 03	www.nilufer.bel.tr
Nurdağı Belediyesi / Gaziantep	0342 671 40 33	www.nurdagi.bel.tr

BELEDİYE	İLETİŞİM	WEB SİTE
Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir	0222 217 30 30	www.odunpazari.bel.tr
Oğuzeli Belediyesi / Gaziantep	0342 571 30 14	www.oguzeli.bel.tr
Ordu Büyükşehir Belediyesi	0452 225 01 04	www.ordu.bel.tr
Ortahisar Belediyesi / Trabzon	0462 224 40 71	www.trabzonortahisar.bel.tr
Osmancık Belediyesi / Çorum	0364 600 13 00	www.osmancik.bel.tr
Osmangazi Belediyesi / Bursa	0224 270 70 70	www.osmangazi.bel.tr
Osmaniye Belediyesi	0328 440 00 80	www.osmaniye-bld.gov.tr
Pamukkale Belediyesi/Denizli	0258 213 76 67	www.pamukkale.bel.tr
Pazaryeri Belediyesi/Bilecik	0228 381 20 05	www.pazaryeri.bel.tr
Pendik Belediyesi / İstanbul	0212 444 81 80	www.pendik.bel.tr
Posof Belediyesi / Ardahan	0478 511 20 15	
Sakarya Büyükşehir Belediyesi	444 40 54	www.sakarya.bel.tr
Samsun Büyükşehir Belediyesi	0362 431 60 90	www.samsun.bel.tr
Sandıklı Belediyesi / Afyon	0272 512 69 46	www.sandikli.bel.tr
Selçuklu Belediyesi / Konya	444 99 19	www.selcuklu.bel.tr
Serdivan Belediyesi / Sakarya	0264 211 10 50	www.serdivan.bel.tr
Sivrice Belediyesi/Elazığ	0424 411 23 05	www.sivrice.bel.tr
Süleymanpaşa Belediyesi / Tekirdağ	0282 259 59 59	www.suleymanpasa.bel.tr
Şalpaşarı Belediyesi / Trabzon	0 462 891 2018	www.salpazari.bel.tr
Şırnak Belediyesi	0486 216 1205	www.sirnak.bel.tr
Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir	0222 320 54 54	www.tepebasi.bel.tr
Tirebolu Belediyesi / Giresun	0454 411 40 16	www.tirebolu.bel.tr
Toroslar Belediyesi / Mersin	0324 322 72 00	www.toroslar-bld.gov.tr
Trabzon Büyükşehir Belediyesi	0462 322 46 01	www.trabzon.bel.tr
Urla Belediyesi / İzmir	0232 754 10 88	www.urla.bel.tr
Uzundere Belediyesi / Erzurum	0442 791 32 95	www.uzundere.bel.tr
Ürgüp Belediyesi / Nevşehir	0384 341 70 76	www.urgup.bel.tr
Viranşehir Belediyesi/Şanlıurfa	0414 511 30 81	www.viransehir.bel.tr
Yalova Belediyesi	0226 813 98 46	www.yalova.bel.tr
Yapraklı Belediyesi / Çankırı	0376 361 25 10	www.yaprakli.bel.tr
Yenipazar Belediyesi / Aydın	0256 361 30 04	www.yenipazar.bel.tr
Yenişehir Belediyesi/Mersin	0324 327 33 00	www.yenisehir.bel.tr
Yeşilyurt Belediyesi / Malatya	0422 377 77 77	www.yesilyurt.bel.tr
Yıldırım Belediyesi / Bursa	444 16 02	www.yildirim.bel.tr

Kitap istekleriniz için:
bilgi@skb.gov.tr

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında
Yönetmelik'in 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde
bandrol taşınması zorunlu değildir.